REG No. M. 2185

The First Telgu Bi-weekly in Andhra Desa, The only Telugu News Paper for H E H The Nizam's Dominions, (Hyderabad Dn)

REG. No. N 45

గోలకొండ పత్రిక

ప్రతి బుధవారము శనివారము ప్రకటింపఁ బడును

హైదరాబాదు—దక్కను

GOLKONDA PATRIKA.

(03112)

సంపుటము ౫ | ప్రమోదూతనామ సంవత్సర జ్యేష్ఠ బ॥ ౩ శనివారము | 14-6-30 | సంచిక ౧౧

"Witte" kerosene engine and pumping sets.

"విట్టి" కెరోసీన్ ఇంజన్ ఎండ్ పంపింగు సెట్టు

"Witte" Engines are stronger, & durable than other Similar Engines.
Start immediately on petrol couple of minutes.
Specially manufactured for water pumping sets.
Practical training in Oil Engines is given free for prospective purchasers.

All Machinery sold on Instalments

అన్ని యంత్రములకు వాయిదాల మీద పైకము నివ్వ వచ్చును

విట్టిచే యితర ఇంజనుల కన్న [illegible] ఇంజనులు ఎక్కువ వేగముగా [illegible] బలమైనవియు, [illegible] కాలము [illegible] పనిచేయ గలవు.

రెండు నిమిషములలోనే పెట్రోలుతో స్టార్టు చేయవచ్చును ముఖ్యముగా నీరు తోడుటకై నిర్మించబడినవి.

ఆయిల్ యింజన్లు నడుపు పద్ధతి ఉచితముగా [illegible] గరుప బడును.

Easiest to start
స్టార్టుచేయుట సులభము

Moderate in Prices
సరసమైన ధరలు

Simplest to work
పనియందు సులభము

Sole Agents for India
Batli Bai & Co.,
Fort Bombay.

వివరములకై విచారించుడు;—ఇండియాకు సోలు యేజంటు:—
మెసర్సు బాట్లిబాయి అండు కో
ఫోర్టు బొంబాయి

PATNY & Co., JAMES STREET, SECUNDERABAD.

పాట్నీ అండుకో.,
జేమ్సు స్ట్రీటు సికింద్రాబాదు

DECCAN HAIR OIL

దక్కన్ హేరాయిల్ కంపెనీ, హైదరాబాదు

దేశమునందు తలనూనెల [illegible] ప్రారంభించిన పరిశ్రమాలయ మిదియే [illegible]. ఈ పరిశ్రమాలయము [illegible] తయారు చేయబడినవి.

[illegible] దక్కన్ హేరాయిల్ [illegible] ౧౨ [illegible] హేరాయిల్ [illegible] దక్కన్ [illegible] ఒక్ దక్కన్ [illegible]

[illegible]

[illegible] మా కంపెనీ పేరు [illegible]

[illegible] అర్డరుల సప్లయి చేయబడును.

శివలాల్ డి కొఠారి, అత్తరు వ్యాపారులు

జనరల్ బజారు, సికింద్రాబాదు.

[illegible] సెంటులు, అత్తరులు, [illegible] ప్రఖ్యాతి గాంచిన [illegible]

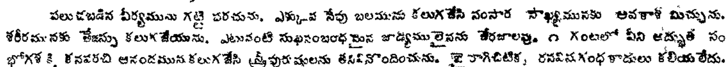
[illegible]

Shivlal D. Kothari, General Bazaar, Secunderabad

Brake Pills Chicacole city

బ్రేక్ పిల్సు

ముసలివాండ్రను యౌవన వంతులుగా జేయును

పలుచబడిన వీర్యమును గట్టి పరచును. ఎక్కువ సేపు బలమును కలుగజేసి సంసార సౌఖ్యమునకు అవకాశ మిచ్చును. శరీరమునకు తేజస్సు కలుగజేయును. ఎటువంటి సుఖసంబంధమైన జాడ్యములైనను తీరజాలవు. ౧ గంటలో వీని అద్భుత సంభోగశక్తి కనపరచి ఆనందమును కలుగజేసి స్త్రీపురుషులను తనివినొందించును. వైరాగిచిటిక, రసవిషగంధకాదులు కలియలేదు.

౨౦ మాత్రలు గల సీసా రూపాయలు ౧—౦—౦ ౬౦ మాత్రలు ౫—౦—౦

వశీకర లేహ్యము

క్యాటలాగు ఇనాం

వీర్యమును గట్టిపరచును సింహముతో పోరాడగల శక్తినిచ్చును. సంభోగమునకు కొంత వ్యవధినిచ్చును. రక్తము శుభ్రపరచును. గొప్ప బాలుండ్లకు పరాక్రమము కలిగించును స్త్రీపురుషులకు ఆనందము కలుగజేయును. బంగారుతో చేయబడెను. గుణము లేదన్న వారికి డబ్బు వాపసు అంపెదను. సెగరోగములు అంతరించుటకు జర్మనీ క్యాప్స్యూల్సు డెబ్బి ౩౦ పిల్లలు రూ ౨—౮ పెట్టెలు ౩ రూ ౬—౧౨—౦ డబ్బా ౩౦ తు. రు. ౩ మూ శ్రీమే ఆద్లవైశ్య ఆశ్రమం. చికాకోల్ సిటి గంజాం జిల్లా.

సిలుకువంటి మజిలీనులు

దారాలు ఊడిపోవు వాడెదరు. అన్ని కాలములలోను వాడతగినవి. కొంపిలుకాను ౧౨ గజములు. ౬ పెద్ద కమీజులగును. రు. ౭—౮—౦. ఆరు కమీజాలు ౫ అంగుళములు. పొడకొలత పనితనమైనవి. పెట్టె రు. ౯—౦—౦, పట్టు కమీజాలు ౩ గల పెట్టె మీరు అంపిన కొలత ప్రకారము అమర్చినవి. రు ౯—౦—౦. అక్కరలేనిచో ఖర్చు వీరికి అంపెదను. సూర్యకాంతి పువ్వు రాగముల పటకలు ప్రతిరాయికి పుస్తకము ౧౮ పెట్టె ౫ రకములు రూ ౧౫. గుప్తా అండు కొ చికాకోల్ సిటి గంజాం జిల్లా

పంచముల చరిత్ర

గ్రంథకర్త:—

శ్రీమత్పరమహంస పరివ్రాజకాచార్య

జె. యస్. బి. సరస్వతీ స్వాములు

పుటలు:—౬౪ వెల ౪ అణాలు

పూర్వాచారులు, సంఘ సంస్కారులు ఉభయులు చదువవలసినగ్రంథము.

గ్రంథములు ౨౦౦ ప్రతులే ముద్రించినాము. మరల ముద్రించ దలచలేదు. వెంటనే తెప్పించుకొనుడు.

మేనేజరు
గోలకొండ పత్రిక
హైద్రాబాదు దక్కన్.

కావలెను.

నిజాం రాష్ట్రములోని ఆంధ్ర జిల్లాలలో పర్యటనము సల్పుచు విద్యా వైజ్ఞానిక విషయములందుపన్యసించుటకు సమర్థుడైన ప్రచారకుడు కావలసియున్నాడు. ఉర్దూ తెనుగు రెండును బాగుగ వచ్చియుండవలెను. అభ్యర్థులు "కేంద్ర సంఘ కార్యదర్శి, ఆంధ్రకుటీరము, రెసిడెన్సి బజారు, హైదరాబాదు" అను చిరునామాకు దరఖాస్తులు పంపుకొనవలెను.

జిందా తిలస్మాత్

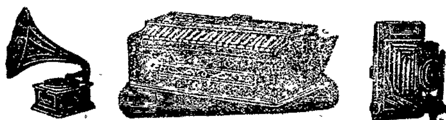
౫౦౦ రూపాయలు ఇనాము ఈక్రింది వ్యాధుల కుపయోగ పడదని చూపిన వారికి రూపాయలు బహుమానముగా యివ్వగలము. కడుపునొప్పి, కలరా, జ్వరము, దగ్గు, ఉబ్బసము, రక్తభేదులు, పామువిషయము తేలుకుట్టు యిన్ని వ్యాధులను కుదుర్చును. వెల సం॥ ౧ టికి రు॥ ౧, సం॥ ౨ అ॥ ౮, సం॥ ౩ అ॥ ౪.

నోటు.——చాలమంది యీ ఔషధము నకలు చేయుచున్నారు. కనుక కొనునప్పుడు ప్యాకైన రిజిష్టరు నంబరు ౫౪౪ ను, ప్రభుత్వమువారి రాజముద్రచూచి కొనవలయును.

టెలిఫోన్ ౬౦౨

కార్ఖాన జిందా తిలస్మాత్

Zinda Tilasmath. కాచీగూడ, హైద్రాబాదు (దక్కన్)

మా వద్ద హార్మోనియములు క్యామరాలు గడియారములు, గ్రామఫోనులు, రికార్డులు, తదితర వస్తువులు, ఫోటోగ్రాఫ్ సామానులు మొదలగునవి బొంబాయి ధరలకే లభించును.

వి. పి. గా పంపబడును.

వలయు వారికి

బి. జి. చిమల్గీకర్
గౌలిగూడెం

పుత్లీబావి
హైద్రాబాదు

TO LET

గ్రామ సమాచారములు

(District News)

నిజామాబాదు పేట

[ఒక విలేఖరి]

ఇక్కడ ఎండలు ౧౨ గంటలనుండి తీవ్రముగ కాయుచున్నవి. ఉదయము ౮ గంటలనుండి చల్లని గాలి వీచుచున్నది. సేద్యగాండ్రందరు బాగుగా కష్టపడి తమ తమ పొలములను ఎరువులచే నింపుచున్నారు. కొందరు మాత్రము ఎండ వేడిమికి భయపడి నిద్రించుచు సోమరులై పోవుచున్నారు.

పద్మశాలీయులు

ఇక్కడ సుమారు ౨౦౦ ఇండ్లు పద్మశాలీయులు గలవు. ఏ_౮_౧౦ ఇండ్ల వారితప్ప కొందరు తమవారందరు జీవనార్థమై షోలాపురము వెళ్లినారు ఇక్కడ వీరి పరిశ్రమ లేమి బాగుగా జరుగుచు లేవు. ౬ నెల రోజులనుంచి వీరు చస్తినారో తాతల్లాయనియు మరికొందరు ప్రాణము దక్కించుకొన్నవారే పరమేశ్వరుడనియు, షోలాపురము నుండి పరుగెత్తుచు వచ్చుచున్నారు. వీరివలననే షోలాపురములో చాల అల్లరులు జరుగుచున్న వనియు పురములో కొన్ని ఆఫీసులు మరియు ఇండ్లు కొల్లబెట్టుచున్నారనియు జనులు ఒకరినొకరు కొట్టుకొని చనిపోవుచున్నారనియు వినికిడి గలదు.

అశ్వము అకాల మరణము

ఇక్కడ ౨౩ తేదీ నాడు రాత్రి రా॥ రామచందర్ రావు దేశపాండ్యాగారికి చెందిన అశ్వమును ఇక్కడి మాలీపటేలు పొలివారగు దుర్గారెడ్డియు ప్రస్తుతము పని జేసే మాలీపటేలు [అసలుదారు] రాజిరెడ్డిగారి కల్లములో అశ్వమును ఎవరో కొట్టి ముక్కలి క్రూరముగ హింసించి చంపివేసినారు. ౨౪ తేదీ నాడు ఇక్కడి పోలీసు పటేలును మరియు అశ్వపు యజమాని రిపోర్టు వలన ౨౭ తేదీనాడు ఇక్కడికి పోలీసు సిబ్బంది రామాయంపేటనుండి మాంజేజము సాహెబుగారు రొచ్చి చూచి ౨౮ తేదీ నాడు పంచనామా జేసిరి. అప్పుడొక సాక్షిగారు చెప్పినది ఏమనగా ఆ రాత్రి ఆ దారిగుండా రాగా దుర్గారెడ్డిగారి తమ్ముడగు యెల్లారెడ్డియు ఇతని సేవకులు కొట్టి చంపిరని వ్రాతమూలకముగ ఒప్పుకొనెను. గుఱ్ఱపు కాపరి గూడా మరొక సాక్షిగా చెప్పెనుగదా! అయ్యా నన్ను దుర్గారెడ్డియు మరియు ఇతని తమ్ముడు ఒకరీ అశ్వమును బాగుగా కాయుము లేనిచో నీ తల గుఱ్ఱపు తల మారుగా కొట్టెదమని బెదరించిరి. బెదరించిన ౨_౩ రోజులకే అశ్వమును స్వర్గమునకంపిరి. తీవ్రమైన పోలీసువారు విచారణ జేసి దుర్గారెడ్డిని ఇతని తమ్ముని మరియు ఇద్దరి సేవకులను పట్టి సిగరానిలో నుంచిరి గాని నిగరాని లోపము వలన వీరు పలాయనమయిరి. దుర్గారెడ్డి ఇంటిలో నుండి తలుపులు తెరచుకొనగా పోలీసువారు తమ మహోత్సాహము క్రమపడి దూకించి ఇతని పట్టుకొనిరి. కాని ఇతని తమ్ముడు మరియు సేవకులు దొరకలేదు. మళ్లీ అప్పుడే పోలీసువారు దుర్గారెడ్డిని వారి సెందుకు పలాయనము జేసినావని దెబ్బలు కొట్టి [రిమాండ్] జేలు పనికి రామాయంపేటకు పుత్తుయి యథాక్రమముగా గొంపోయిరి. ౨౯ తేదీనాడు మళ్లీవచ్చి చూచి [?] ఇంటి పండల జమానతు తీసుకొని వదలిరి. ఇతని సేవకులు ౨౮ తేదీనాడు దొరికిరి. పోలీసు విచారణ జరుగుచున్నది. మొకద్దమా ఛాలాన్ అయినట్లు గన్పట్టుచున్నది. మారిలో నెక్కడ జూచినను జనులు గుంపులు గుంపులుగా గూడి చివరకేమౌనో యనుచు ముచ్చటించుచున్నారు.

పరస్త్రీని బట్టుట

నిజాము పేటకు ఒక మైలు సమీపమున నొక అంబాడివాని గుడిసె కలదు. వీనికిద్దరు భార్యలు. వీరిద్దరు ప్రతిరోజు వాడుకగా ఎద్దులను మేపుచు చలిమెద్ది యను గ్రామసమీపమునకొచ్చిరి. ఇది రాజమాఫ్రలాల్ గారి జాగీరు ఇక్కడ సుమారు ౩౦౦ ఇండ్లు గలవు. ఇది మెదకుజిల్లాలోనిదే. అంబాడి స్త్రీలిద్దరు ఎద్దులను వాగులో నీరు త్రాపుకొని పెద్ద స్త్రీ మైకెక్కి ఎద్దులగొట్టుకొని పోవుచుండెను. చిన్నది దాహము దీర్చుచుండెను. అప్పుడే ఇక్కడి రామారావుగారి కుమారుడగు భూమారావు వెలమదొర అంబాడి చిన్నదాన్ని ౨౭ తేదీనాడు పట్టుకొనెను. ఇంతకు పూర్వమే వీరిద్దరు స్త్రీలు ఎద్దుల గొట్టుకొనిరాగ కొద్దిగ సంభాషణ జరిగెను. అంబాడి చిన్నది బలాత్కారా లగుటచే కొంతవరకు వీరిద్దరిలో మల్లయుద్ధము తన్నులాట జరిగెను. కాని దొరసే స్త్రీపై జయమొందెను. తన ఇష్టానుసారము ప్రవర్తించెను. మొత్తము మీద స్త్రీకి మాత్రము దెబ్బలచే గాయములయ్యెను. ఈ స్త్రీ ఇంటికొచ్చి మగనికి జెప్పుకొనగా మగడు పోలీసులో జెప్పుకొనెను. పోలీసు విచారణ జరుగుచున్నది.

చెన్నూరు

[స్వకీయ విలేఖరి]

భాండాగారి స్థితి

ఒక కాపుదానియొద్ద నొకకోడి యుండెను. ఆ కోడి దినమున కొక గ్రుడ్డు పెట్టుచుండెను. ఆ ముసలి ఇట్టులైన తినకోడి చేత నెక్కువ గ్రుడ్లు పెట్టించవలెనని యోచించి దానికి మరింత మేత పెట్టసాగెను. తిండి అధికమగుటచే ఒడలుబలిసి ఆ కోడి గ్రుడ్లు పెట్టుటయే మానెను. అత్యాశచే మొదటికే మోసము తెచ్చిపెట్టుకొంటిగదా! యన్నట్లు వాచనాలయ క్షీణదశయే సాక్ష్యమిచ్చుచున్నది. ఇంతకు కారణ మేమనిరో దనో? తిండి అధికమగుట వలన కోడి గ్రుడ్లనే మానినట్లు ఉద్యోగులగు పురజనుల జేయుక పోవుటయు కాను వలసినంత గంథ యున్నట్లు కార్య నిర్వాహకులు ప్రజలనుండి తగినచందాలు వసూలు చెయించుచు వారి వారికి తగు వార్తాపత్రికల తెప్పించక, ప్రతి పనియు వారిసమ్మతి బడయకయే అంతయు మేము చేసినదియే, అంతయు మేమే యనుచు కార్యముల జరుపుచుండిరి. ఆ బీజ మిప్పటికి మొలకలెత్తి క్షీణదశయే దృష్టాంతరము.

గ్రంథాలయ దుస్థితులు

౧ ప్రతిసం॥రము డిసెంబరు నెలవులలో వార్షికనివేదిక మహాజనసభ సమక్షమున విని పింపజేసికొని ఉత్సవము మహోజ్జ్వలముగా జరిపికొని ఆ నూతన సంవత్సర కార్యనిర్వాహక వర్గము నెన్నుకొని స్థానిక స్థానికోత్సవులకు మహానందకరము కలిగింపబడి ఈ వాచనాలయము తన పన్నెండవ సం॥రము మొట్టి నిర్వాహకులచే కవార్షికోత్సవము నేమాట గాకయుండుట మిగుల శోచనీయము. సంవత్సరమాదిగ పుస్తకము కార్యదర్శుల కోశాధ్యక్షుల పనులపై భాధారపడియుండెను. ప్రస్తుత కార్యదర్శిగారు మ॥రా॥ అయ్యన్ కృష్ణయ్యా గుప్త వీరు తమవిధి నిర్వాహణయముగా నిర్వర్తించెవారే గాని యెందువిషయమై యీ వార్షికోత్సవమున ఉత్సాహపూరితులు కాలేకో తెల్యదు.

ఇకనైనను వార్షికోత్సవమునకు కార్యదర్శిగారు సభ్యులు అనుకూలతోడ్పాటు కలిగించుకొని ప్రతిసం॥రము జరుగు విధాయకముగా జరిపించగలరని విశ్వాసము.

విషాదవార్త

ఇవ్వాచనాలయ జననమాదిగ నిప్పటివరకిన్ని దినముల సహాయపడి శ్రమయుని ఫలించక ప్రధానకార్య! నిర్వాహకులు గ్రంథాలయము జాపిన బ్రా॥ శ్రీ॥ చిట్టారాజన్నగారు వ్రా॥ శు॥ ౧౮ రోజు ఉదయము ఏమున్నర గంటలకు పరలోకగతులైనందుకు చాల విచారకరము. గావున పరమేశ్వరుడు వారిని పరగత్యాసనిగనే సి వారికుటుంబమునకు శాంతిని యనుగ్రహించుగాక.

జోగిపేట

[స్వకీయ విలేఖరి]

కాలమానము

కృత్తికా కొంత ముద్దు మధికముగ నుండినటుల తోచలేదు. రోహిణ్యారంభమునుండియు నెండవేడిమి తీవ్రముగ గన్పట్టుచున్నది. చైత్రాదిని యప్పటప్పట గురిసిన వర్షములు దక్కమరి వానలు లేవిమిక్కిలి లేవు. వేసంగిపంట అంతటయంతటు మమూరాదు వీసములు ఫలించినటులయనుకొనుచున్నారు. పెక్కు చోటుల ఫలాసనూల నేమియు లేదని వాపోవుచున్నారు.

ఆంధ్ర మహాసభా ఫలములు

శాశ్వతిన దాన్యమునుండి మహావాయు తరంగము పొల్లు నెటుల విసరివేచునో యటుల నే పై మహాసభా రుం ఝామా రుతము విసరి జోగిపేట లోని కట్టి వరకు బహిరంగ పరిచినది.

పత్రికా పఠనాసక్తి

ఆ నాటి నుండియు దమ గ్రామమును గుఱించి యేమి వ్రాయబడినదో యని యెంతయో నాసక్తితోడ నేమి తాము ప్రకటనకై యంపిన విషయము ముద్రిత మయ్యెనో లేదో యని మాచు నాతురతతోడ నేమి తామొసగిన సమీప గ్రామ ముఖ్యవార్త నెవ్వరయిన ప్రకటించిరో యేమో చూతమను వేడ్కతోడ నేమి, వారో వీరో తెలిపిన నొక యుద్యమ మేమి స్థితియందుండెనో యను విచ్చతోడ నేమి స్థానిక గ్రంథాలయమునకు వచ్చు పత్రికల నాసక్తిగా పెక్కుర చదువుచుండ జూడగలిగితిని. ఈ ఫలిత మెంతయు ప్రశంసనీయము.

బాలికా పాఠశాల

గొప్ప వేడుకతో నైజను జరిగిన ఆంధ్రమహాసభా ఫలితముగ పెక్కురు వర్తకులు దమ బాలికలకు విద్యాభ్యాసము చేయింపవలయునని కుతూహలము జనించెను. వారిలో సుత్సాహవతులయినవారు కొందరచ్చటనుండిన నొకయోగ్యురాలయిన యుపాధ్యాయినిని వెతకనిచ్చి యొసను దమ పిల్లలకు జదువుకై నిలుపవలయునని వాదుచుండిరి, దీనిని బురస్కరించుకొని ఆంధ్రమహిళాసభా ప్రధాన సంఘ కార్యదర్శియయిన శ్రీమతి నడసమాంబగారు తమయింటనే యాదపిల్లలకు బడిపెట్టి చదువు చెప్పదమని నిరతమ సమ్మతిని వెలిబుచ్చిరి. అందువలన సుమారు పదునైదుమంది బాలికలు వారియింట జదువు చెప్పుటకై పంపబడుచున్నారు. పట్టుదలతో నిటులనే తమ బాలికలను జదివింతురుగాక శైక్షణ్యసోదరుల ప్రోత్సహించుచున్నాము.

నరసాపురవాసిని

తమ బాలికల కొక పాఠశాలను ప్రత్యేకముగ స్థాపింపవలె నొక ప్రజలెల్లరు మున్ముందు విధ్యాధికారికొక మహాజరు బంపుకొను యత్నమున్నను జేయుచున్నారు. ఇట్టి వీరి శుభోద్యోగ మవశ్యము ప్రదముగ ఫలించుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాము.

మురభ్యాసములు

వాలంటీరులకు జేసిన ధర్మ భోజనమైనను నేమి స్థానికులకు దెలిపిన నత్యార్థ్య నిర్వహణమువలన నేమి కొందరు పెద్దల యాదర్శము వలన నేమి యిచట యువకులలో బెక్కురు మురభ్యాసమైన కొందరు మురభ్యాస పరిత్యాగము గావించిరి. స్వార్థపరులయిన చుట్ట బీడీల నేడు మొదలు వాడుకుండిన వారు వదలి పెట్టి నిరసించిరి. చుట్ట బీడీలకు గల్గిన నవసరము సంఘాదరణ గౌరవమును నశ్యముతోనవి.

ఖద్దరు వ్యాప్తి

ఖాదీ ప్రవర్తన పర్యవసానముగ నిచటివారిలో వస్త్రానిపై ప్రేమ పొందయినది. ఖాదీవస్త్రములను ఒక్కొక్కరే ధరించుచున్నారు. ఆంధ్రమహాసభా ప్రదర్శనలందిన జోగిపేటను బలపుచు ఖాదీ ప్రయాణమున ప్రతినిధి నివాస ప్రయత్నము దర్శించిరి. క్రమముగ నిచటనుండి ప్రతినిధుల కేంద్రములోనికి ప్రముఖ్యముగ (ఖాదీపాంధ్రము) నప్లై చేయుటకు నిచట ఖాదీ కమిషన్ యు జంట్ల నేర్పాటు జేసికొనిరి. పరిసరపు గ్రామములనుండి ప్రతి [అదివారము] సంతకు నొక నేయుదారుల ఖద్దరు వచ్చుచున్నది. ఇంకను ప్రోత్సాహక రాగల సూచనలు గన్పట్టుచున్నవి.

మంచి చెప్పులు

మంచి పనిచేసి పెద్దలను బయలు పరచుకొన్నది. ఎవరు మహాత్మాగాంధీ పరిపూర్ణులు సకల ఆంధ్ర మహాసభలయందు గణ్యులైనపుడు నిరు పుస్తకములనుచేపట్టి యిందు చాల్లోనిదియు, నెవరతే నమయముగా పనిచేసి వటుల నటించి లాభముల సంపాదించ వంచు నసందు పనులందు ప్రవేశించినదియు నెవరివాగ్జాల పూరితులై యసత్య ప్రవర్తన గావించినదియు, నెవరి ప్రకృతి యెట్టిదియు కాలిమ సరియ్యను.

గ్రామస్థ కోరిక

ఇచటి వైశ్యప్రముఖులు కలహోదయములు పాటింపక నూట యొనిమిది పొందప వివాహమును తమ న్యాయములతో జేయ సంకల్పించిరి. సంబంధము గుదిర్చికొని ప్రవచ్చిన వారికి బాలవితంతూద్వాహముల సహకారమునకు వలయువారు శ్రీయుత కొడిపాక వీరభద్రాగారి నడిగి వివరములు దెలిసికొనుడు.

హుజురాబాదు

1. బట్టలను తయారు చేయు మూతపడిన ఫ్యాక్టరీ

వరంగల్లు

1925 వ సంవత్సరములో యూసుఫుద్దీన్ ప్యారీకదారుగారు బట్టలను తయారు చేయు ఫ్యాక్టరీ (గిర్నీ) 2 కోటి వరంగల్లులో కట్టించి పని చేయించెనని చాలామంది బిద్ద నుండి పేదవారు బాగుపడు రూపాయలు వసూలు చేసి యున్నారు. వసూలుచేసిన ధనముతో ఫ్యాక్టరీ కట్టుట గాని లేని యొసల యొందిరి. వారిది లిఖితముగ్లుచుకొని ప్రాతిపదిక వృత్తమునకు షేర్లు కొల్లకొన్నవారి విషయములో యెంతవరకు ప్రత్యక్షముగ నిష్పక్షపాతముగా నిర్ణయించు జరుపుటలేదు. [?]

లివవారు పత్రికాముఖమున మాకు తెలియజేయు గలరని ప్రార్థన. ఇది యెట్టి స్థితిలో నున్నది పూర్తి కట్టు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవా యెంతవరకు తయారైనది

2. అంజుమన్ ఇత్తెహాద్
మీరుల్లాన ఆసిఫ్ నగరం
హైదరాబాదు

హై కంపెని [illegible] గారు హైదరాబాదులో [illegible] గొని పాలు స్వల్ప ధరలలో అందరికి కంపెనీలో నుండి నట్లు విక్రయించ నలయునని షేర్సు ఏర్పాటు చేసి షేరు హోల్డర్సు వద్దనుంచి ధనము వసూలు చేసి దానితో పని చేసిన యింతవరకు వాయిదా 1339 వ ఫసలీలో [illegible], యెట్టి స్థితిలో నున్నది. దానివలన వచ్చిన లాభము లెక్క. లాభములను విభజన జేసినారా లేదా యెప్పుడు ప్రకటన యుక్తరములకు ప్రత్యుత్తరము లివ్వకుండుటకు కారణమేమి తెలిసినలాగు దీనిని గురించి పత్రికా ముఖముగ తెలియచేయుగలరని ప్రార్థన,

మన హైదరాబాదు రాజ్యములో యిట్టి కార్యములు జరుగుచుండ నిచ్చుట చాల వింతగా యున్నది. యిట్టి కార్యములు చేయ మొదలుపెట్టి ధనము వసూలుచేసి మాటాడక యూరకుండుట న్యాయముకాదు గనుక వెంటనే హై కంపెని వారు లెక్క షేరు హోల్డర్సుకు జవాబివ్వగలరని నమ్ముచున్నాను

[ఒకవిలేఖరి]

నైజాసాగరు ప్రాజెక్టు

[ప్రత్యేకవిలేఖరి]

ఆంధ్ర అమెచూరు నాటకమండలి

ఆంధ్ర అమెచూరు నాటక మండలి వారి, జయంతి జయపాలము అను నాటకము దేశ పర్యటనాకార్య [illegible] ఆరంభించి, యుక్త సురభి [illegible] జూలై నెలలో 29 వ తేది నాడు ప్రదర్శింపబడినది, వీరి యొక్క సాహసము ప్రశంసనీయము ప్రధాన పాత్రధారులు లేకున్నను తగిన అభ్యాసము పరికరములు లేకున్నను నాటక రంగమున ప్రవేశించుట చిన్న సంగతి గాదు. పాపమీ నటకుల [illegible] ఆంధ్రులు లేక [illegible] నాలుగు సంవత్సరములనుండి వారు చేయుచు వచ్చిన విధ కృత్యములు సరిలేక బాలకుండిరి ఇప్పటికైన వారికి వారే ఉత్సాహము కల్పించుకొని ప్రదర్శనము నెరవేర్చిరి. నాటకశాల క్రిక్కిరిసి యుండకపోయినను జనులు నిండి యుండుటయు గాంచ [illegible] పాట పాడినా [illegible] చేయక యిదివరకు [illegible] ఉన్న నటకులు స్త్రీ [illegible] ధరించిన [illegible] వీలున్నది. వారి తాత్కాలిక [illegible] గారి తుది పలుకు లింపు [illegible] చర్చించుచున్నను.

హైందవ నాటకము ఆంగ్ల నాటకము వంటిది గాదు. [illegible] దేవేంద్రులు మొదలైన పాత్రధారులైనందున హైందవ నాటకము [illegible] రసాయనము వంటి [illegible] గలిగియున్నది. హైందవ నాటకకర్తలన్నియు [illegible] గనుక స్వాభావికముగా [illegible] ఉన్నతాశయములగు సద్బీజములు యావజ్జన హృదయ క్షేత్రములయందు విత్తబడి [illegible] వృక్షములను పూవులను ఫలములను [illegible]

చుచున్నవి, ఏ జాతియందు నాటకము అధోగతియందు యున్నదో, ఆ జాతియందు ఉన్నతాదర్శనములకు వీలులేదు. కాళిదాస ప్రణీతంబైన శకుంతల మేఘసందేశము విక్రమోర్వశీయము భవభూతి విరచితంబైన ఉత్తరరామచరిత్రము ప్రకృతి వర్ణనముచే పిల్లలను [illegible] దివ్యజ్ఞాన మనోనేత్రములకు చకోరకములవలెనే తాండవించుచున్నది. ఆంగ్లకవుల యిండ్రెట్టి విషయములందు నటకులనగా ఊరి పెద్దమనుష్యులని భావించుచున్నారు వారికి మర్యాద లేదు పెద్ద మనుష్యులవలెనే [illegible] ఇంతటికి కారణము తొల్లింటి నాటక ప్రాశస్త్యము పాడైపోవుటయే. కొన నటకులు తాము [illegible] పేర్పురులను విషయము మనసునందుంచుకొని దాని కనుగుణ్యముగా పరిష్కరించుట వారి విధియై యున్నది

వీరి పలుకుల యందెంతయు యథార్థమున్నది పండిత పామర జనులకు పౌరాణిక గాథలను బోధించుటకును దేశ భాషల నభివృద్ధి చేయుటకును, నాటకములు ఆవశ్యకములై యున్నవి [illegible] ఆంధ్రభాషా [illegible] విస్తృత రూపము నలంకరించి దేశము పాడిగుణ [illegible] కుర్బీజములు [illegible] రంగస్థలముల నాటకములను [illegible] వారి వన్ని విధముల [illegible] ప్రాజెక్టు నందలి మా ఆంధ్రులు తమ [illegible] చిన బాగుండును. ఇకనైన యీ యుద్యమమును జేయుమా [illegible] ఆంధ్ర అమెచూర్సు నాటక మండలి వారిని నిరుత్సాహపరుచుట కొందరికి వాడుకయై పోయినది ఆంధ్రభాషా కన్యకను సకల అలంకృతను గావించుటచే దేశసేవ జేయుచున్న భారత పుత్రులను [illegible] భారత మాతకొరకై [illegible] లేకున్న దేమి [illegible] కొరకు .. ..

కలరా

కలరా ప్రారంభమై దాదాపు మూడు వారములైనది క్యాంపులలో నెట్టి ప్రమాదము కలుగలేదు అచ్చంపేట గ్రామములో దాదాపు 20 మందికి కలరా తగిలి [illegible] గురు మరణించినట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. మా ప్రాజెక్టు వైద్య శాఖవారు మిగుల పరిశ్రమ చేయుచున్నారు వీరు మిక్కిలి ప్రశంసార్హులు గ్రామముల నాదరించుట [illegible] వైద్యుల విధియై యున్నది గాని వారు తొంగియైన చూడకుండుట మిగుల శోచనీయము [illegible] చనిపోవు వారి లెక్క మాత్రము స్పష్టముగా [illegible] నున్నారు, [illegible] కలరా ఆరంభమై ప్రజలు వారుల ప్రక్కన దిక్కులేక పండుటాకుల వలె రాలుచున్నను సర్కారు వైద్యులు [illegible] నున్నకుండిరి. కలరా మొదలు [illegible] ఒక సానిటరి ఇన్స్పెక్టరు గారు వచ్చి [illegible] చ్చినవారి లెక్క జూచుచుండిరి. ప్రాజెక్టు డాక్టరులు స్థానిక ప్రజలను జూచెదరా? [illegible] గ్రామముల నాదరించెదరా? ఈ విషయమునందు మెడికల్ డైరెక్టరు గారు తగు చర్య గైకొని యిక ముందుకైన కొంత సహాయము చేయురని నమ్మిక గలదు. [illegible] ప్రధానముగా స్వచ్ఛ జలము [illegible] భోజన సామగ్రి సరఫరా అత్యావశ్యకము

ప్రాజెక్టునందలి వ్యాధిగ్రస్తులకు పాలు [illegible] దర్శించుచు ప్రజల యందు ధైర్యమును పురికొల్పుచున్నారు.

కరీంనగరము

(ఒక విలేఖరి)

కొలమానస్థితి — ఎండలు బాగ గ కాయుచున్నవి. గ్రామములో [illegible] చాల్పు యిబ్బందిగా నున్నది. పెద్దపల్లినుండియు, [illegible] పేట నుండియు మోటారులు సక్రమముగానే నడచుచున్నవి.

గ్రంథాలయములు — ఇచ్చట రెండు గ్రంథాలయములు గలవు. ఇందు ఉస్మానియా గ్రంథాలయము మనునది యిచ్చటి ప్రజలచే నిర్వహింపబడుచున్నది. ఈ గ్రంథాలయము స్థాపించి సుమారు పన్నెండు సంవత్సరములైనది. కాని తొమ్మిది సంవత్సరములనుంచియు దీని వార్షికోత్సవము జరుగుటలేదు. గ్రంథాలయాధ్యక్షులు యిచ్చటి సుప్రసిద్ధ న్యాయవాదులలో నొకరైయున్నారు. కాని న్యాయవాదులకుండవలసిన స్వతంత్రాభిప్రాయములు వీరికి లేవనవచ్చును. కార్యనిర్వాహక సభ్యులు గత ఒకటి రెండు సంవత్సరములనుంచి గ్రంథాలయ వార్షికోత్సవము జరుపవలయునని ప్రయత్నించుచున్నారు. కాని హైదరాబాదునుంచిగాని ఇతర ప్రదేశములనుంచిగాని ఆంధ్రనాయకులను యీ వార్షికోత్సవమున కాహ్వానించిన తమకేమైన పరాభవము వారిచే మాటవచ్చునేమోయని అధ్యక్షులు జంకుచున్నారు. ఇచ్చటి యేముస్లిము గారితో లేక యేతహశీలుదారు మొదలగువారితో అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొని పని జరిగించుటకు వారు సమ్మతించినటుల తెలియుచున్నది. కాని కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు దీని నొప్పుకొనుటలేదు. ముందు యేవిధముగా జరుగునో తెలియదు. అధ్యక్షులు యీవిషయమై ధైర్యము వహించి కార్యమును నడిపిన బాగుండును. ఈ గ్రంథాలయమునకు స్వంతగృహ మొకటి గలదు. కాని యీ గృహము కొనుటలో రెండు వందల రూపాయిలు తక్కువైనవి. అయినందున అధ్యక్షులు [illegible] అప్పుగా [illegible] నిచ్చి గృహము తమపేరున రిజస్టరీ చేయించుకొని యున్నారు.

ఈ గ్రంథాలయమునకు ఆంధ్ర, గోలకొండ, [illegible], భారతి, ఇండియన్ డెయిలీ మేలు, [illegible], మషీరు, సహీఫా మొదలగు పత్రికలు వచ్చుచున్నవి. సుమారు అయిదు వందల గ్రంథములు గలవు. నెలకు మూడు రూప్యముల ఆదాయము గలదు. కాని కొంత మంది చందాదారులు తమ చందాలను సరిగా నివ్వచున్నటుల తోచదు. [illegible] యీ గ్రంథాలయము విషయమై ఎక్కువ శ్రద్ధ [illegible] యీ గ్రంథాలయమునకు సంబంధించి యొక [illegible] చందాదారులు సొంతముగా మధికముగా చెల్లించవలసియుండును. నెలకు రూపాయి చందా నిచ్చువారికి పత్రికలు గృహమునకు పంపబడుచున్నవి. యీవిషయము మెంతయు బాగుగా నున్నది మొత్తముమీద గ్రంథాలయ పరిస్థితులు తృప్తికరములుగా నున్నవి

ఇక రెండవ గ్రంథాలయము యిచ్చటి ఉన్నత పాఠశాలకు సంబంధించినది [illegible] ముఖ్యముగా నిర్వాహణ చేయుచున్నారు. దీని [illegible] కొంత గ్రాంటును కలదు. ఇచ్చటనున్న గ్రంథముల [illegible] బహుకొద్ది. కొత్తగ దీనిని గ్రంథాలయ మనుటకన్న పఠనాలయమనిన సమంజసముగా నుండును ఇచ్చటికి ఇండియన్ డెయిలీ మేలను ఆంగ్లపత్రికయు సహీఫా, ముషీరు, రహాబరు మొదలగు ఉర్దూ పత్రికలు తప్ప ఇతర భాషా పత్రిక లేమియు నవచ్చుటలేదు ఈ పఠనాలయము ఉర్దూ వచ్చిన వారికే ఉపయోగకారిగా నుండును గాని ఇతరుల కెంత మాత్రము [illegible] కాదు [illegible] గ్రాంటునొందు పఠనాలయము [illegible] ప్రత్యేక భాష యెడల పక్షపాతము జూపుట విచారకరము. ఉర్దూ పత్రిక [illegible] పత్రికలు [illegible]

పోలీసుల హాదావిడి — పోలీసుల హాదావిడి ఇచ్చట చాల హెచ్చుగానున్నది. గాంధి టోపి పెట్టుకొనినట్టియు లేక ఖద్దరు ధరించినట్టియు ప్రతి మనుజునివెంట ప్రాకుచున్నారు. ప్రతిదినము ఉస్మానియా గ్రంథాలయమునకు వెళ్లుచున్నారు. ఈ మధ్య మంథని నివాసులగు లక్ష్మీనారాయణశర్మగారు సత్యాగ్రహమునకు వెళ్లునప్పుడు యిచ్చటికివచ్చి ఒకదినముండి వెళ్ళిరి. వారు వచ్చిన పదిదినములవరకు పోలీసువారికి శ్రీ శర్మగారిని గురించి కనుగొనుటయే సరిపోయినది అందువలననే గాంధి టోపీలవారిని జూచిన వీరికింత ఉలుకు.

తహశీలు పేష్కారిగారి వింతచర్యలు — ప్రస్తుతము తహశీలు పేష్కారుగా నున్నవారు అసలు తాలూక్దారు కచేరి గుమాస్తాలు. వీరు యిచ్చటి తాలూకుదారుగారి అంతరంగికులనియు వీరిమాట తాలూకుదారుగారి తావున నిరాటంకముగా సాగుననియు [illegible] వలన వారు ప్రస్తుతము మున్సరము పేష్కారు పని చేయుచున్నారట. పేష్కారు లైనప్పటి నుంచియు వీరి వైఖరి మారినది. పటేలు పట్వారీలను తిట్టుటయు వారిని అన్యాయముగా శిక్షలు పెట్టుటయు జరుగుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. వీరు పేష్కారులైనప్పుడు [illegible] యింతవరకు [illegible] ఎవరైనను [illegible] తాలూక్దారుగారితో చెప్పి నీ భరతము పట్టింతునని వారిని భయపెట్టుచున్నారట. వీరు పెట్టు హింసలు పడలేక వీరిపైన దరఖాస్తులు స్వయం తాలూక్దారు, అవ్వలు తాలూక్దారు [illegible] గారలకు పంపబడినవి. కాని [illegible] అందకుండుట బట్టి యింతవరకు వీరిపై యెక్కువగా చర్య తీసుకొనబడలేదు. మందలింపుతో కార్యము ముగిసినది. కాని యిచ్చటి ప్రజలకు వీరిని మందలించుటవలననే తృప్తి కలుగదు. సూబేదారుగారైన యీవిషయమై తగు శ్రద్ధ తీసుకొనవలెను. ఇది నిజమేయైనచో తాలూక్దారుగారు యిట్టివారి కాశ్రయమిచ్చి వారు దుర్మార్గతలు వహించుచున్నప్పటికి చూచి యూరకుండుట న్యాయమా? ఇకనైనను వీరు యీ విషయమై శ్రద్ధ తీసుకొనుటుచితము. ఈ తాలూకాలోనే యిదివరలో [illegible] నేరము క్రింద ఒక తహశీల్దారు యిద్దరు [illegible] మొత్తలు చేయబడిరని [illegible] జ్ఞాపకము చేయుచున్నాము. తహశీలుదారుగారైన వీరిపై చర్య గైకొను [illegible] తాలూ [illegible] గారిని చూచి జంకుచున్నారట. ఈ పేష్కారుగారు తాను చిన్న [illegible] నని [illegible] చెప్పుకొనుచున్నారట. పేష్కారుగారి నిరంకుశత్వమునకు తాళజాలక కొంతమంది పటేలు పట్వారీలు [illegible] యీదినము తాలూక్దారుగారికి దరఖాస్తు నిచ్చినారు. వీనిపైన తాలూక్దారుగారు చర్య తీసుకొననియెడల వారు సూబేదారుగారి తావుకు వెళ్లుటకు సిద్ధముగా నున్నటుల తెలియుచున్నది. ఇకనైనను వీరు తమనడవడికను మార్చుకొనుట ఉత్తమము. అధికారు లీవిషయమై తగినచర్య తీసుకొనిన బాగుండును.

GOOD PRINTING

గోలకొండ పవర్ ప్రెస్
ట్రూపుబజారు
హైదరాబాదు (దక్కన్)

జటప్రోలు సంస్థాన విద్యార్థి వేతనములు

శ్రేష్ఠ షు॥ ౮ శనివారమున వెలువడిన [illegible] పత్రికయందు సంపాదకులు, శ్రీవు [illegible] [illegible] చేసినది [illegible] మేము చెప్పుట యందాశ్చర్య మేమియును లేదని [illegible] సాహసించి యున్నారు. ఇందు [illegible] మేము [illegible] బోధపడకున్నది. మొదటి [illegible] సంపాదకీయభూమికపై జర్పించిన వ్యాస [illegible] నిజములు కాని విషయములు [illegible] [illegible] స్పష్టముగా వ్రాసి యున్నారు. [illegible] విషయములు తెలుపువారి జాబులు ఎట్లున్న నట్లే ప్రకటించుట పత్రికాధిపతికి ధర్మమై యుండ, దానిని [illegible] భారమును [illegible] తమ భుజములపై నిడుకొని, సంపాదకీయ భూమికయందు [illegible] దానిపై [illegible] నేను [illegible] వ్యాఖ్యచేయ [illegible] సాహసము ఇట్టి [illegible] పత్రికావాక్యము [illegible] చిత్రము.

ఈ జటప్రోలు సంస్థానాధీశ్వరులు, [illegible] స్వభావ సిద్ధముగ [illegible] చిన్న సంస్థాన [illegible] విద్యార్థుల కొంతవరకు [illegible] [illegible] సంస్థానమువారు తాము విద్యార్థి వేతనము లిప్పించిన [illegible] [illegible] వారివారికి [illegible] ఉద్యోగము లిచ్చి పోషించు చున్నారను [illegible] ఈ పత్రికా [illegible] [illegible]

ఈ కొల్లాపురము సంస్థాన విద్యాభ్యాసోన్నతి [Edu cational progress] [illegible] [illegible] ప్రకటించి యున్నారు.

అట్టిచో, కొందరు విద్యార్థి వేతనములు నిలుపబడిన [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ఏమిలాభము? [illegible] విద్యార్థి వేతనముల నిలుపుదల [illegible] [illegible] [illegible] చేయుచున్నారు.

కొల్లాపురం
౩ [illegible] ౧౯౩౯ } [illegible] వెంకట సుబ్బయ్య.

[illegible] ఈ విషయమును [illegible] ఇదివరలో మాకు తెలియవచ్చిన [illegible] [illegible] శ్రీయుత వెంకట సుబ్బయ్యగారు వ్రాసిన [illegible]

[illegible] గోచరించునది. ఈ కాలములో విద్యార్థి వేతనము [illegible] అయిను, అట్టిచో సంస్థానము [illegible] ప్రకటించు [illegible] సంస్థాన విద్యార్థులు [illegible] దానమిచ్చిన రూపు సంస్థానపు [illegible] పరీక్షించినట్లుగా వారి [illegible] [illegible] విధానము [illegible] న్యాయము కాదు. మా కార్యాలయములో [illegible] పనిచేయు చుండిన సహాయ సంపాదకుల [illegible] [illegible] మేము చింతిల్లుచున్నాము. ఇతరులతో [illegible] చేయబడు చున్నది.

(కె. బాలకృష్ణా రెడ్డి సంపాదకుడు)

ఉరుసు జాగీరు పద్మశాలీయులు

“మషీరు” అభిప్రాయము

మషీరుదక్కన్ పత్రిక సంపుటము ౪౬ సంచిక ౧౩౩ తేది ౭—౧—౩౯ న లో “ఉరుసు జాగీరులోని [illegible] [పద్మశాలీయులు] మొదలగు గురించి విచారణ జరిపి వారిని [illegible] ఏరెను” అను శీర్షిక క్రింద సంపాదకీయ మిట్లు వ్రాయబడినది

వరంగల్లు జిల్లాలో ఉరుసు అను నొక ప్రసిద్ధమయిన జాగీరు గలదు [illegible] దీని చెరిక గ్రామములకంటె [illegible] ప్రఖ్యాతి యున్నది. ఈ గ్రామములో [illegible] పద్మశాలీయుల ఇండ్లు [illegible] చెప్పబడు చున్నది. [illegible] [illegible] నిర్బంధమయిన మతస్మృతో [illegible] రాష్ట్రేతర ప్రాంతముల వారికి [illegible] మన రాజ్యములో [illegible] ప్రవేశము [illegible] ఇచ్చుటనుండియే [illegible] [illegible] [illegible] ఇచ్చుట పద్మశాలీయు [illegible] అన్నాలు కొలుక్డొరగారి [illegible] జాగీర్దారులు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] నియమము [illegible] [illegible] పత్రికలతో [illegible] చేయుచు [illegible] [illegible] చెప్పబడుచున్నది. ఇట్టి [illegible] [illegible] [illegible] కోరవలసి వచ్చినది.

ఇట్టి [illegible] [illegible] [illegible] జాగీర్దారుల [illegible] [illegible] [illegible] ఉరుసు జాగీరులోని పద్మశాలీయులు [illegible] [illegible] [illegible] ప్రభుత్వమువారు [illegible] [illegible] కట్టేల [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] జాగీర్దారుల [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] చేసికొని యున్నారు.

[illegible] [illegible] [illegible] వరంగల్లుజిల్లా [illegible]

[illegible] కొరగారి సమక్షమున దరఖాస్తు పెట్టుకొన బడెను. [illegible] [illegible] అన్నాలు [illegible] జిల్లా వరంగల్లుగారి [illegible] [illegible] శ్రద్ధ వహించి వెంటనే దరఖాస్తు [illegible] జాగీర్దారులకంపి వారిని జవాబు దాఖలు చేయవలెననియు నెలవులు గడచిన [illegible] [illegible] ఉభయ పక్షములవారి [illegible] తీర్మానించు [illegible] గావించెదమని [illegible] ప్రసాదించి పద్మశాలీయులను కృతజ్ఞతాబద్ధులనుగా నొనర్చిరి. ఈ లోపల జాగీర్దారులు [illegible] [illegible] కలుగకుండ నేర్పాటు చేయవలెనని కూడ [illegible]

ఇప్పుడు నెలవులయినప్పటికి కచ్చేరీలు తెరువబడినందున అన్నాలు కొలుక్డొరగారు పద్మశాలీయుల [illegible] గురించి విచారణ జరిపి న్యాయమును ప్రసాదించుటయం దెట్టి లోపమును లేకుండ చేయుదురని నమ్ముచున్నారు.

నేటివరకు నిర్బంధింపబడిన భారత యోధుల సంఖ్య

5505

ఇండియాకు కెనడాకు బ్రిటీష్ వాయు నౌకలు

[illegible] [illegible] మంత్రిగా నున్న [illegible] [illegible] [illegible] ౧౦౦ అను వాయునౌకను [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ౧౦౧ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ఇండియాకు [illegible]

లహాన్కి బందుచేయుట

[illegible] బజారు [illegible] దినపత్రిక [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] శిక్ష విధించబడెను

స్థానిక వార్తలు

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] అంతవరకు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ఇప్పుడు ఈ [illegible] [illegible] మన నగరము విచ్చేయుదురు

[illegible] [illegible] ప్రచురింపు ౨౦ వేలను, ప్రతిసంవత్సరము ౩౦౦౦ రూపాయలును మన ప్రభుత్వము వారు విరాళమిచ్చినారు అని [illegible] [illegible] [illegible]

“హైదరాబాదు టీచరు” అను పత్రికను [illegible] ౧౯౩౯ ప్రకటుల ప్రభుత్వమువారు [illegible] [illegible]

నవాబు అలీ నవాజజంగుగారు [illegible] [illegible] గులాం మహమ్మదు ఖురేషిగారు [illegible] [illegible] హజ్ యాత్ర పూర్తిచేసి తిరిగివచ్చినారు.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] మంజూరి యిచ్చినారు

[illegible] [illegible], చిల్కలగూడ, [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] గురించి యుపన్యాసము లిప్పించు యున్నారు.

[illegible] అయ్యంగారికి [illegible] ఓ. బి. యి. అను బిరుదు నిచ్చినారు.

[illegible] [illegible] గారికి మరల ఒకటిన్నర నెలదినములు [illegible] [illegible]

కేంద్రసంఘమునకు విరాళములు

[illegible] జిల్లాలో ఈ క్రింది మహాశయులు కేంద్రసంఘమునకు పంపిన విరాళముల వివరములతో [illegible] [illegible] ఈ ధనము ఆంధ్రనిధిలో [illegible] —

[illegible] [illegible] [illegible]గారు, [illegible]	రు॥	౧౫
,, [illegible]గారు, [illegible]	,,	౧౫
,, [illegible] [illegible]గారు [illegible]	,,	౧౫
,, [illegible]గారు, [illegible]	,,	౧౦
,, [illegible] రెడ్డిగారు, [illegible]	,,	౧౦
,, [illegible] రెడ్డిగారు, [illegible]	,,	౨౫
,, [illegible] [illegible]గారు [illegible]	,,	౧౫
,, [illegible]గారు [illegible]	,,	౧౦
,, [illegible] రెడ్డిగారు, [illegible]	,,	౧౦
,, [illegible]గారు, [illegible]	,,	౧౦
,, [illegible]గారు [illegible]	,,	౧౫
,, [illegible] రెడ్డిగారు, [illegible]	,,	౧౦
,, [illegible] రెడ్డిగారు [illegible]	,,	౨౫
,, [illegible] గ్రంథాలయము, [illegible]	,,	౧౦

[illegible] [illegible] [illegible], హైదరాబాదు [illegible] } [illegible] [illegible] రు॥ ౧౯౫
కార్యదర్శి

గోలకొండ పత్రిక

ప్రమోదూత నామ సంవత్సర జ్యేష్ఠ

శనివారము

సైమన్ నివేదిక

(మా జోస్యము)

తుదకు సైమను సంఘ నివేదిక వెడలినది. కాని పూర్తిగా వెలువడలేదు. ఇప్పుడు సగము మాత్రమే బయటపడినది. మిగత సగము యీనెల అంత్యములో బయటపడునట. ఎన్నడు నులేని యీ విపరీతాచార మెందులకో? బహుశః యిప్పటినుండి హిందూస్థానీ జనులు ఆశాభంగములకై సిద్ధమై యుండవలెనని వీరి యభిప్రాయము కాబోలును. ఈ నివేదిక రెండు పుటలకు పైగా యున్నదట. మాకును దాని సారాంశమే దొరకినది. ఈ సారాంశముపైననే మా యభిప్రాయమ్మును వెల్లడింతుము.

ఈ నివేదిక భాగము నేడు భాగములుగా సైమను సప్తక మేర్పాటుచేసినారు. ఎటుచూచినను నిరోధన సంఖ్య మాకు నచ్చలేదు పదివెట్టుచున్నను సైమన్ పార్టీ వారీ భాగములో తమ యభిప్రాయములనునిచ్చినవారు కారు. వారు భారతదేశము యొక్క యాధునిక రాజకీయ చరిత్ర వ్రాసియున్నారు. ఈ యేడుభాగములలో క్రింది విషయములుగలవు. ౧. భారతసమస్య ౨. ప్రకృత రాజ్యాంగ విధానము ౩. సంస్కారములు ౪. ప్రకృతపద్ధతి ౫. ఆదాయము ౬. విద్య ౭. ప్రజాభిప్రాయములు.

ఈ గ్రంధములో సైమను సప్తక పెట్టి సూచనలు చేయకున్నను వారి వ్రాతలనుబట్టి రెండవ భాగములో నేమియుండునో యూహింపవచ్చును. కావున వారి యభిప్రాయములనుండి మాకు గోచరించు విషయముల తెలిపెదము.

మొట్టమొదట ఒక సూచన యున్నది "హిందూస్థాన భావి రాజ్యాంగ సమస్యలు చాల క్లిష్టముగ నుండుటచే మేము సూచించు సూచన లిప్పుడే తెలిపినచో వివాదగ్రస్తమగును. కావున మేమీ గ్రంధములోని విషయములను జనులు ముందుగా గ్రహించుకొనుటకై వ్రాసినారము" దీని వలన నేమి తెలియుననగా తాము ముందు సిఫారసుచేయు నంశములను భారతీయులు నెవ్వరును నొప్పరని వారి కనుమానము కలిగినది- అనగా "మీ ని య న నే ట సు అనుమాట పెద్దదియున్న. మా యీ జ్యోతిష్యమే నిజమైనదో మితవాద సోదరుల వైఖరి యేమికావలెనో తెలియదు.

"ఇండియాకు మూండు దేశకాలములో, నెట్టి పరిస్థితులతో, నేవిధానముతో అధికారము లివ్వవలయునో అని చర్చించుటకుపూర్వము" అని మరొక వాక్యమున్నది అనగా క్రమేణ అధికారతత్వముననియు, పిదప యిరువది సంవత్సరములలోపల నేమో అధినివేశ పరిపాలనాధికారము నిత్తురనుటలో మాకు సందేహము లేదు.

ఈ సైమన్ ఋషులు మన దేశము వచ్చినప్పుడు వారిని దేశమంతయు బహిష్కరించి యుండెను. పాపము, వీరీ విషయము నొప్పుకొనినారు. కావున వారు కొలదిజనుల యభిప్రాయము విని వానిపై యభిప్రాయ మిచ్చిరియని జనులు నిందింతురోయని ముందుగానే తాము సైమను నివేదికను చూచినామని సమాధానము చెప్పినారు, అని సైమను నివేదిక మాకొరకై తయారైనదని భావింతుము అనివీరి సూచన. ఇంకొక యేకాక సైమన్ సప్తకమున ఇంగ్లీషు వారుతప్ప హైందవు లెవ్వరును లేనందున మమ్ము బహిష్కరించిరి, అని నివేదికలో నొప్పుకొనినారు. భారత జాతీయోద్యమమును గురించి సైమను పెద్దల యభిప్రాయము వినదగినది. కోట్లకొలది జనులలో జాతీయవాదుల సంఖ్య గణనీయమే కాదు. కోట్లకొలది ప్రజలకు రాజకీయములనగా నేమో తెలియదు. వారికి తమ యింటి పనులు తప్ప యితరములు తెలియవు. అట్టివారిలో జాతీయ వాదుల దేమి సాగును? అని సెలవిచ్చినారు కాని యిది పొరపాటు సైమన్ సప్తకము దేశమంతను తమ్ము బహిష్కరించెనని యొప్పుకొనినది. ఈ బహిష్కారణములచే నెవ్వరేర్పాటుచేసిరి? జాతీయవాదులు ఎందుకిది బహిష్కరింపబడెను? రాజకీయ కారణముచేతనే ఇది ప్రజలు తెలిసికొనియే దీనిని బహిష్కరించిరి.

హిందూస్థానములోని స్త్రీల విషయమై సైమను సంఘమువారు మేయో కన్యక చెప్పినదానికన్న నెక్కుడేమియు తెలుపలేదు. ఆ కన్యక యొక్క మదర్ ఇండియా అను గ్రంధముల వీరు బాగుగా చదివి యున్నారు అన్నమాటయే! బహుశః స్త్రీలకు వోటింగుహక్కులు విశేషముగా నిత్తురేమో! ఇంతకన్న నెక్కువ యేమిచేయ గలరు?

దేశీయ సంస్థానముల విషయములో వీరియభిప్రాయమున సంస్థానముల పరిపాలనకును బ్రిటిషు హిందూస్థాన శాసన సభలకును నేమియు సంబంధముండ నేరదు. ఈ రహస్యము బట్లరు కమిటితో తెలిసి పోయినది. అంతకన్న హెచ్చుగా వీరేమియు నేర్పాటు చేయరని తోచుచున్నది అనగా దేశీయ సంస్థానములు యథావిధిగానే యుండును. అందే మార్పులును జరుగవు అని యూహింప వచ్చును.

సైన్యమును గురించి సైమనువారి యభిప్రాయము విశదముగానే యున్నది బ్రిటిషు సైన్యము లేకుండిన ఆఫ్ఘన్ సరిహద్దు నుండి హిందూస్థానమునకు మోసము. మరియు దేశీయ సైన్యము తయారు చేయుట కష్టము ఏలననయా దేశములో జాతి కుల మత భేదములు హెచ్చు అంతేకాక కొన్ని ప్రాంతము లందు బలిష్ఠులు కొన్ని ప్రాంతముల వారు పిరికి పోతులు కావున దేశీయ సైన్యము నుంచుటతప్పు. కావున చేతనైనంత వరకు ఎల్లప్పటికిని బ్రిటిషు సైన్యమే యుండుట మంచిది, అని సైమన్ సంఘవారి యభిప్రాయ సారాంశము అనగా సైన్యశాఖపై శాసన సభలకే లాటి హక్కులును నొసగబడవుఅనిచెప్ప వచ్చును.

"రాజకీయ సంస్కారముల విషయములో నికముందు మరల యెప్పుడు యెంతవరకు హెచ్చుగా ప్రసాదింపబడునో ఆవిషయముల నిర్ణయించుట సరియైనపద్ధతి కాదు" అని నివేదికలో నున్నది. దీనిభావ మేమనగా "ఇప్పుడు కొంచెమాత్రము సంస్కారము లియ్యబడును. పూర్వము ౧౦ యేండ్లకుముందు మరల మీకు హెచ్చుగా ౧౦ యేండ్ల తర్వాత యిత్తుము" అని వాగ్దత్తము చేసియుండిరి. ఇప్పుడుమే మట్లు వాగ్దత్తము చేయము. అనగా మా బుద్ధిపుట్టినప్పుడంతయు మీకు కొంత కొంత హక్కులు యిచ్చుచుందుము అని యర్థ మిచ్చుచున్నది యీ వాక్యము

ఈ పది సంవత్సరములలో శాసన సభలలో ద్వంద్వప్రభుత్వము DIARCHY

ఎట్లు పని చేసిన దనగా శాసన సభ్యులు హాడావడిగా వర్తించి తమను శ్లాఘ్యులుగా తలచుకొన కుండుట దీని ఫలితము అని కమిషను వారు తెలిపినారు. బహుశః వీరి సిఫారసులో ద్వంద్వ ప్రభుత్వము నికముందు హాడావడి చేయువారలకు స్వరాజ్యవాదులేమియు నిబ్బందులు పెట్టకుండునట్లుగా కట్టుదిట్టము లేర్పాటుచేసి యుందురు.

"ప్రజలకు—అనగా—వోటర్లకు తమ వోటు యొక్క యుపయోగము తెలియదు" అని సంఘమువారి యభిప్రాయము. ఇది సరికాదు. ఓటు ఉపయోగము తెలిసినందులకే అసహాయోద్యమ కాలములో వేల స్థలములలో వోటర్లొక్కరును మితవాదులకు వోట్లివ్వలేదు. మరియు తర్వాతి ఎన్నికలలో స్వరాజ్య వాదులకే హెచ్చు వోట్లిచ్చిరి. కావున వారికి తమ వోట్ల నెవ్వరికిచ్చుట యుత్తమమో తెలియదు అను పై వాక్యమును నివేదికలో వ్రాయుటచేత వోట్ల అధికారము హెచ్చింపు దానికన్న హెచ్చుగా నుండదని తలచు చున్నాము.

"హిందూస్థానము యొక్క ముఖ్య జాడ్యము సాంఘికమును ఆర్థికమునునై యున్నది" అని సైమను సంఘముయొక్క అభిప్రాయము. కావున రాజకీయాందోళనము వలన లాభములేదు. మీలో సంఘలోపములను మొదట సవరించు కొనుడు" అని వీరి హితవు.

మొత్తముపై యీ నివేదిక సంపూర్ణముగా నిరుత్సాహకరమైనది. కేవలము మితవాదులయాట యటుండ నిండు. మితవాదు లందరును నైక్యకంఠముగా దీనిని మెచ్చకున్నారు. అయినను రెండు వారములవరకు యోపిక పట్టిన మా జ్యోతిషమెంతవరకు నిజమో తెలిసికొన గలుగుదుము.

మన దేశములో పల్లెలలోని జనులకు ఎండవాన ముచ్చటలును కరువుకాలము సంగతులును దప్ప యింకేమియు తెలియదట ధనికులకు పాశ్చాత్యభావములు కలవట ఇట్టివీరు ప్రాచీన సాంప్రదాయముల పట్టిపాకులాడు పల్లెటూరిని విడువజాలరట,

హిందూ మహమ్మదీయ సమస్యలను నివేదిక చాలచర్చించి యున్నది ఈభేదములు మతమువలనను ఆచారభేదములవలను రాజకీయాధికారాభిలాషల వలనను కలిగినవని నివేదిక తెలుపుచున్నది. మరియు మహమ్మదీయులు విశేష సంఖ్యాకులుగా నుండుచోట్లనే కాక కొలదిగానుండు స్థలములందును వారికి ప్రత్యేక హక్కులు కల్పించుట మంచిది అనికేటి తెల్లముగా నభిప్రాయ మిచ్చినారు. ఈయంశములో మాత్రము కమీషన్ వారు తమసిఫారసులో నుండబోవు నంశము నొకదానిని బాగుగా తెల్లడించి యున్నారు. మహమ్మదీయ సోదరులు దీనివలన తృప్తి చెందగలరని వీరియభిప్రాయమై యుండును. కావుననే జనాబాయి షౌకతలీ గారు తమయభిప్రాయమున నీనివేదిక మహమ్మదీయ హక్కులను తృప్తిగా చర్చించినదని సెలవిచ్చిరి.

హిందూ దేశ వార్తలు

కడప మండలము

మద్యనిషేధ కమిటీవారి ప్రచారము

శ్రీ కడప జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీ వైస్ ప్రెసిడెంటుగారగు వరకను శ్రీ సెక్రటరీగారి పంపిన ప్రచారకులతో బయలుదేరి జిల్లాలో జరుగు మహోత్సవములు జాతర్లను తిలకించుచు గంభీరోపన్యాసముల మూలమున గ్రామము వరకుల్లుటలో కూడ జీవితములను రూపుమాపుటకు సహా ప్రోత్సహించుట ప్రశంసనీయమై యున్నది. అయినను యీ కమిటీ ప్రచారకులతో బాటు అయా ప్రాంతముల మెంబర్లు తోడ్పడినచో మరింత మేలు కలుగునని చెప్పవలసియున్నది. కమలాపురము తాలూకాలో [పొట్లదుర్తి] గ్రామవాసులగు రైతులును కోడూరు గ్రామవాస్తవ్యులును తమతమ గ్రామములోని సారాయి అంగళ్లకు సవాల్ చేయ మానివేసియుండుట తెలిసికొనుయున్నది. ఈ యూర్లను మరింత ప్రోత్సహించి మ్యాజిక్ లైటు ప్రదర్శనములచే గ్రామములను సంపూర్ణముగ నిరసించినట్లు చేయుటకు కమిటీ తగు శ్రద్ధ వహించవలసియున్నది, ముద్దనూరు గ్రామమున జిన్నింగ్ ఫ్యాక్టరీ మేనేజర్లు శ్రీయుతులు సంకేసుల రంగారెడ్డి హులిక్కి రంగయ్య శ్రేష్టిగారి తమతమ ఫ్యాక్టరీలో యే కూలివాడయినను త్రాగినచో పనిని మానవలసినట్లు సహా హెచ్చరించి తగిన కట్టుదిట్టములు శాంతియుతముగా నెరవేర్ప తీర్మానించుట కళ్యాణదాయకమయినను ఏకగ్రామ సారాయి మకాండారులు విశేషోపన్యాసము నొసగు గ్రామ కమిటీ వారిని ఆక్షేపించుటకు మార్గములు వదయుటలో సహితము కమిటీవారు గమనిస్తూ వుండవలెను. ముద్దనూరులో డాక్టరు హెచ్ సుబ్బారావుగారు శ్రీ ఆదినారాయణ గుప్తగారు ప్రకటించినయమగు భక్తిచే కమిటీకి సేవ సేయుచుండుట ఎల్ల వస్త్ర గ్రామం వగైరాలు లెక్క నద్యోధ చేయుటయు కమిటీవారి దృష్టికి తేవలసిన విషయమయియున్నది. ప్రొద్దుటూరి తాలూకా కొత్త గూడూరు కొండలెన్ని గ్రామములలోను ముఖ్యముగా టపుకాలోను త్రాగుడు మిరిమీరి పోవుచుండుట కమిటీకే కాదు అందరి పిన్నపెద్దలగు గ్రామస్థులకు సహా వ్యసనకరమైయున్నది త్వరలో బాగు చేయుటకు ప్రముఖులు యత్నింతురని నమ్మెదము.

(ఒక ప్రచారకుడు)

బందరుల్లో గళ్ళ వైక్లిను

బందరులో గళ్ళ వైక్లిను ప్రయోగించిరి. అట్లు పోలీసు చిక్కబడినవారిలో డాక్టరు సుబ్బారాయ స్వరాజ్యం, పట్టాభి సీతారామయ్య మంగమ్మ గార్లు ముఖ్యులు.

శ్రీయుత జే. కే. బెనర్జీగారిని మరి ౯ గురిని అరెస్టుచేయుట

లక్నోలో సత్యాగ్రహమువారము రోజుల నుండి విరమింప బడెను. కాని కె వ తేదీనను శ్రీ కె. బెనర్జీగారి నాయకత్వము క్రింద అద్దరు వలంటీరులు గళ్ళ నుపిక్కెటింగుటకు బయలుదేరిరి. వారు కాంగ్రెసు కార్యాలయము నుండి బయలుదేరగానే వారిని అరెస్టు చేసిరి. కేసు రేపు సాయంత్రం విచారణ జరుగును. ముఖ్యస్థానము మరియొకటికూను గళ్ళ నుపిక్కెటింగుటకు బయలు దేరిరి. మే నెల ౨౨వ తేదీని ౨౫ ఆయములో మొదలుపెట్టి, అప్పటినుండి నేటి యంతవరకు ౩౦౦ మంది అరెస్టు చేయబడిరి.

ఆంధ్ర మండల సత్యాగ్రహము

బందరులో

ఈ సోమవారమునాడు బందరు పోలీసువారు కౌమూడివారుగారి బసకేగి స్పిన్నరు ఆసోషియేషన్ కార్యాలయమును సోదా చేసిరి. జిల్లా మాహరెండుడెంటు గారాసంఘోద్యోగులటు సోదామును ముగియునంతవరకు కదలవలదని ధవనము చుట్టూపోలీసు కాపలా నియమించిరి.

అమెరికా దిక్ దర్శనము, శందరా తెరమూల అను గ్రంథములు వశపరచుకొనబడెను.

భోజనశాలను నూరి శాస్త్రిగారి ఎసను సోదాచేసి "ఝండా బజాయెంగా" యను జాతీయ గీతా గ్రంథమును వశపరచుకొనిరి.

మరునాడు బందరు పోలీసువారు అంగలూరు గుళ్లపల్లి గ్రామములకేగి తాము వెనుక వచ్చిన వ్యక్తులు కనపడనందున గ్రామస్థుల యిండ్లయందు వారంటులేకయే సోదా చేయుదలచి ప్రతియింటికేగి యింటిలోనివారిని తక్షణము వెలుపలకు పొండనుటయు వారు కొంచమూలసింహనాదముల పింపించుచు గాంధి టోపీలను ఖద్దరు ధరించినవారిని దర్జపట్టివలను లోనుగావించి కనుపడిన బాటములను వశపరచుకొని యు. విరచిపోయిరి.

గాంధి దివసోత్సవము

ఒకమైలు పొడుగు ఊరేగింపు

బొంబాయిలో ౨౫వ తేదీ గాంధీ దివస మహోత్సవమున ప్రజలు ఒకమైలు పొడుగున నడచుచు ఊరేగింపు చేసిరి. ఇంతకుపూర్వము చేసిన యూరేగింపులలోవలెగాక యీసారి జనులందరును మౌనము వహించించి చప్పుడు చేయలేదు. పసుపురంగు ఖద్దరు చీరలను ధరించిన వారికులు లక్ష్యవంతుముగ నడుచుచుండిరి వారివెనుక పఠానులు, ముస్లిములు గుజరాతీ పర్శీలు సిక్కులు మరాఠీలు ఆ వెనుక బహుసంఖ్యాకులగు స్త్రీలును కలిసి నడుచుచుండిరి ఈ యుత్సవము కాంగ్రెసు భవనముదగ్గర బయలుదేరి బేండి బజారు మార్గముగా ప్రధాన వీధుల మీదుగా ఎస్ప్లనేడు మైదానము దగ్గరకు చేరెను. అచట నొక మహాసభ చేసిరి. ఈ యుత్సవములో ముందు ఒక మోటారు కారుమీద మహాత్ముని పెద్ద పటమును తీసికొని పోవుచుండిరి. ప్రజలలో వనితలు తక్లీల మీద నూలు వడకుచూనే యుండిరి.

బర్మాలోని ఇండియన్ ఛేంబర్ ఆఫ్ కామర్సువారి తీర్మానము

ఇటీవల రంగూనునందు జరిగిన అల్లరుల వలన యేర్పడిన పరిస్థితులను గురించి విచారించుటకై నెంబరుయొక్క కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు సమావేశమై తీర్మానించిన దానిలోని ముఖ్యతీర్మానమీ క్రింద ప్రచురించుచున్నాము.

26_5_30 తేది సోమవారమునాడి దుర్మార్గులు హిందూ దేశీయులను కొట్టిరి. మీదను వారి బిడ్డలపైనను స్త్రీల మీదను పెద్దలుగా పడి బాధించి ఘోరముగా వధించుట వలన చేయి మందికి పైగా యుపడిరి. ౨౦౦ కంటె హెచ్చుమంది నరకయాతనలపాలై గాయపడిరి. సొంత ప్రభుత్వము సంరక్షించినందుకు హిందూ దేశీయులు వీరి సంరక్షణార్థము కల్పించుకొనని ప్రభుత్వమును నిరసించుచున్నారు.

ఒంగోలులో ౨౦ మంది స్త్రీ వలంటీరులు వెళ్ళిరి

వారిని అరెస్టు చేసితిమని చెప్పి పోలీసు వారు గుంటూరుకు తీసుకొని పోయి వదలి వేసిరి.

బందరులో శ్రీయుత కోడెటి గోపాల క్రిష్ణయ్యగారి కేసు విచారణ ౬ నెలలు కఠిన శిక్ష విధింపబడెను.

ఉన్నవ లక్ష్మీబాయమ్మ గారికి శిక్ష

ఒంగోలులో 9_6_30 శ్రీమతి ఉన్నవ లక్ష్మీబాయమ్మ గారి కేసు తీర్పు చెప్పబడునని తెలిసిన తోడనే గుంటూరునుండి బయలుదేరి బాపట్ల ఒంగోలు తాలూకాలలో సంచారమొనర్చుచున్న స్త్రీ వలంటీర్లు కరేవడి గ్రామమునుండి సాయంకాలము ౪ గంటల బండి కివ్వటికి రాగానే పోలీసు యధికారులు వారిని నేరుగా నెల్లూరు జిల్లాకు వెడలి పోవలసినదిగ కోరిరి. అందులకు స్త్రీ వలంటీర్లు సమ్మతించనక తాము యిచ్చటికే వచ్చితిమనియు వెనుకకు తిరిగిపోవ వలసుపడదనియు చెప్పి నిరాకరించుటచే పోలీసు యధికారులు సుమారు ౩౦ మంది స్త్రీ వలంటీర్లను స్టేషను ఫారమ్ పైననే అరెస్టుచేసితిమని చెప్పి వెలుపల సిద్ధముగ యుంచబడిన మోటారు బస్సులో నెక్కించుకొని యొచ్చటికో తీసికొని వెళ్ళిరి. రాత్రి గుంటూరునుండి వచ్చిన మనుష్యుల ద్వారా స్త్రీలనందరిని గుంటూరులో వదలి వేసినట్లు తెలియవచ్చినది.

సాయంకాలము ౮ు గంటలకు వంగోలు కోటమీదనున్న దేవాలయము వద్ద చాలం ఓ్ద సభ జరిగెను.

దక్షిణాఫ్రికా మహమ్మదీయులు మౌలానా షౌకతాలీ గారిని నిరసించుట

మీరు మహాత్మునకు ప్రతికూలురుగా నున్నంత కాల మిచటికి రావలదు

మీరు మహాత్మునకు కాంగ్రెసునకును గూడ ప్రతికూలురుగా నున్నారని తెలిసినది గాన మీరు మహాత్మునకు ప్రతికూలురుగా నుండునంత కాలమును యిచటికి రావలదు. మీరు మరల మహాత్మునితో చేరిన పిమ్మట మాకిచట సాగతము లభింపగలదు. అని దక్షిణాఫ్రికా మహమ్మదీయులు మౌలానా షౌకతలీగారికి తంతివార్త పంపిరని బొంబాయి క్రానికలు పత్రిక ప్రకటించెను.

మహమ్మదీయ స్త్రీలు ఘోషాను త్యజించి ప్రచారము ప్రారంభించుట

ఆలీహాసనుసాగారి భార్యయును సోదరియు మరి పెక్కుమంది స్త్రీలు వీధులవెంట తిరుగుట

సారగుంపులో 144 క్రింద ఆలీహాసనుసా గారిని అరెస్టు చేసి ఒక సంవత్సరము కఠినశిక్ష వేయుటచే అచట అతని భార్యయు నతని సోదరియును మరి పెక్కుమంది స్త్రీలును ఘోషాను వదలివేసి వీధులవెంట తిరిగి ప్రచారము చేయుచున్నారు.

౧౨ ఏండ్ల వయసుగల సిక్కు వలంటీరు ధైర్యసాహసములు

పెషావర్ సిక్కులు గురుఘాబాగులోను జయటోలోను సత్యాగ్రహము సలిపినప్పుడు కొట్టిన దెబ్బలతో పాల్చి మాదినచో పఠాలలో కొట్టిన దెబ్బలు లెక్క చేయుదగినవి కావు అని ఆదివారమునాడు ఇదలా సత్యాగ్రహమున పాల్గొనిన సర్దారు ప్రతాప సింగుగారు తెలిపిరి!

రఘువీరసింగు అను బాలుని పోలీసు సార్జంటు మెచ్చుకొనుట

రఘువీరసింగు అను ౧౨ ఏండ్ల వయసుగల సిక్కుబాలుడు యీ మధ్యనే బొంబాయి వచ్చెను. బొంబాయిలో సిక్కు దళములుగూడ విదేశీ సత్యాగ్రహమున పాల్గొనుచున్నవని తెలియగానె యితడుగూడ వలంటీరుగా చేరి పఠానులను చేరెను, అచట నీ బాలుడు ఉప్పు రాసులకడకు వెళ్లి వుప్పును తీయబోవుచుండగ ఒక సార్జంటు మూడు సార్లు లితనిని త్రోసివేసెను, గాని యీబాలుడు అటనుండి కదలలేదు. అంతట సార్జంటు యీ బాలుని బెదరించుటకు తన పిస్తోలును గురిపెట్టెను. ఆ బాలుని ధైర్య స్థయిర్యములను సంతసించి అతనిని లోనికి పోనిచ్చెను. కావున రఘువీరసింగు ఒక సంచినిండ ఉప్పు తీసికొని వచ్చెను. గురుఘాబాగు సత్యాగ్రహమున రఘువీరసింగుకు ౬ నెలలు శిక్ష వేయబడెను.

గాంధీ దివసము

౮౫౦౦౦ మంది పనులకు పోలేదు

గాంధీగారు నిర్బంధమగుటచేత ౫౨ వ తేదీని గాంధి దివసము పాటించిరి. దానివలన ౮౫౦౦౦ వేల [అనగా యెనుబదియైదు వేల] పని వాండ్రు పనులను చేయుటవలన బొంబాయిలో ౩౦ కి పైగా దూది మిల్లులు మూసివేయబడెను. ఈ పనివాండ్రలో ౨౦౦ మంది టెక్స్టైలు సెన్సానుు మిల్లులో పనిచేయుచున్న వారిని గూడ వచ్చి వారాలులో చేరవలయునని యీ మిల్లుమీద రాళ్లువిసిరిరి. ఇద్దరు పోలీసు ఉద్యోగులచ్చటికి వచ్చిరి గాని వారిమీదనుగూడ రాళ్లువేసిరి. తరువాత కొంతసేపటికి అల్లరివారు చెదరిపోయిరి. ౩౦౦౦ మంది కొటూము కంటె మిల్లుయెదుట అల్లరిచేసిరి గాని పోలీసువారా గుంపును చెదరగొట్టిరి.

బొంబాయి నాయకులకు శిక్షలు

బొంబాయి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము వారిలో పదిమందిని అరెస్టుచేసిరి. వారిలో వి. యస్ పటేలు [విఠలబాయి పటేలు అన్న కుమారుడు] గారును మదనమోహనమాలవీయాగారును నున్నారు వీరినందరిని మొన్న కాంగ్రెసు భవనమును పోలీసువారు ముట్టడించిన యప్పుడరెస్టుచేసిరి ఈ ౧౦ మందిని ౯వ తేదీని జార్జిక్యములను ప్రేరేపించు నేరముక్రింద చెరి ౬ నెలల కఠినశిక్ష విధించిరి నిందితులు విచారణలో నేమియు పాల్గొనలేదు.

పండిత మదనమోహనమాలవీయాగారు

పండిత మదనమోహన మాలవీయాగారు కాంగ్రెసు భవనమును మూడబోయిరి వారు భవనములో నుండగనే కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు పోలీసు ఇన్స్పెక్టరుయన్న గారికి టెలిఫోను చేసిరి. తక్షణము పోలీసువారు వచ్చిరి గాని వారంట్లు తీసుకొనిరావు కారణముచేత వారు తిరిగి వెళ్ళవలసివచ్చెను. తరువాత పండిత మదనమోహనమాలవీయాగారు భవనమునందే యుపన్యసించి యీ సత్యాగ్రహమును తుదివరకు సాగించవలయునని యచ్చటివారి నందరిని హెచ్చరించిరి. తరువాత ఎస్ ప్లనేడు పోలీసు స్టేషను దగ్గరకు పోయి యరెస్టుకొరకు హాజరగుటకు బయలుదేరిరి.

యస్. కే. ఫుపాలాగారు

సమరసమితి సభ్యుడు యస్. కే. ఫుపాలాగారు ౨వ తేదీని పోలీసు అరెస్టును హాజరయిరి.

వామనముఖదము గారికి ౨ సం॥ కఠినశిక్ష

పూర్వము యస్. పి. గా మండి కోటారుల పై దాడి సల్పుటకు పోయిన బాంబు కేసు వామనముఖదము గారికి ౨ సం॥ కఠినశిక్ష విధించిరి.

చెన్నపురి సత్యాగ్రహులలో పదుగురకు ఒక్కొక్క సంవత్సరము కఠినశిక్ష

చెన్నపురి "ఉదయమున" సత్యాగ్రహులు పదిమంది సామ్రాజ్యము శాసనోల్లంఘనమునకై అరెస్టు చేయబడి ౧౦-వ తేది జార్జిటౌను పోలీసు కోర్టులో రా॥ బ॥ వి. వి. శ్రీనాథరావు గారు మున్నాటిచే ఒక్కొక్క సంవత్సరము కఠినశిక్ష విధింపబడెను.

శ్రీమతి ఉన్నవ లక్ష్మీబాయమ్మ వింజమూరి అనంతాచారిగార్లకు శిక్ష

ఈ నెల నాడు సాయంకాలము ౬ గంటలకు ఒంగోలు మేజస్ట్రీటుగారు పైవారిద్దరి కేసులో తీర్పు చెప్పిరి. లక్ష్మీబాయమ్మగారికి ౬ నెలలు విడిశిక్షయును అనంతాచారిగారికి ౬ నెలల కఠినశిక్షయును విధింపబడెను.

శ్రీమతి లక్ష్మీబాయమ్మగారిని [ఏ] తరగతిలోను శ్రీయుత అనంతాచారిగారిని [బి] తరగతిలోను చేర్చిరి.

సైమన్ సభ నివేదిక

మొదటి సంపుటము ప్రకటింప బడినది కొన్ని విషయములు

— సైమను కమిషను నివేదిక [ప్రథమ భాగము] ప్రకటింప బడినది ప్రకటనా విధానమున మార్పు కలుగజేయుటకు కారణములను ఈ క్రింది విధముగ కమిషనువారు తెలుపుచున్నారు —

మేము దేశమునందలి పరిస్థితులను పూర్తిగ వివరించుచు ఒక నివేదికను ప్రథమమున ప్రకటించుచున్నాము. ఈ వివరణము న్యాయమయినదనియు సరియైనదనియు తలచువారందరు మా సూచనలను తప్పక అంగీకరింప గలరు. గొప్ప చిక్కులతో కూడిన ఈ సమస్యను పరిష్కరించుటకు పూర్వము భారత సమస్యయందలి ప్రధానాంగములను గుర్తెరుగుట అవసరము. కమిషను సభ్యులు అన్ని ముఖ్యవిషయములందును ఏకగ్రీవముగ అభిప్రాయముల నొసగి యున్నారు. ఎవ్వరుగాని భిన్నాభిప్రాయములను తెలుపుచు ప్రత్యేకముగ సూచనలను గాని నివేదికను గాని ప్రకటించలేదు.

సైమను కమిషనువారు తమ నివేదికను రెండు భాగములుగ ప్రకటించుచున్నారు సూచనలతో కూడిన రెండవ భాగము ఈ నెల ౨౪ తేదినాడు ప్రకటింపబడును. మొదటి అధ్యాయమున భారతదేశ సమస్య సంగ్రహముగ వివరింపబడినది. రెండవ అధ్యాయము ప్రస్తుత రాజ్యాంగ నిర్మాణమును వివరించుచున్నది. సంస్కరణము లే విధముగ పనిచేసినది మూడవ అధ్యాయమున వివరింపబడినది. నాల్గవ అధ్యాయము పరిపాలనా విధానములను గురించి వ్రాయబడినది. ఐదవ అధ్యాయము ఆర్థిక విషయములకై ప్రత్యేకింప బడినది. భారతదేశమునందలి విద్యావ్యాప్తిని గురించి కమిషనరులు కమిటీల అభిప్రాయములను ఆరవ అధ్యాయమున వ్రాసియున్నారు. ఏడవ అధ్యాయము భారతీయ ప్రజాభిప్రాయమును వివరించుచున్నది. ఈ భాగమున సమస్య వివరింపబడినదే గాని ఏపట్టున కూడ మీరు ఎట్టి అభిప్రాయము తెలిపియుండలేదు. అందుచే రెండవ భాగమునందలి సూచనలు ఏవిధముగ నుండునో ఊహించుటకు వీలులేకున్నది. రెండవ భాగమును గురించి కమిషనువారు ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు.

"మేము ఎన్నియో సూచనలను పరిశీలించితిమి. భారతీయులలో ఒక ప్రధానకక్షవారు పార్లమెంటులో ౧౯౨౮ సంవత్సరమున ప్రకటింపబడిన అఖిలపక్ష మహాసభ ఉపసంఘమువారి నివేదికను పరిశీలించితిమి. ఈ నివేదికయే నెహ్రూ నివేదికయని దేశమున వ్యవహరింపబడుచున్నది. ఇంతేకాక రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములవారు రాష్ట్రీయ సంఘములవారు పలువురు అనధికారులు సాక్ష్యమునిచ్చి యున్నారు. కావున తమ అభిప్రాయములతోకూడ సూచనలను గావించి యున్నారు. అన్నిటిని పేర్కొనుటకు వీలులేదు.

సమకాలికాభిప్రాయము

ఇన్ని దినములనుండియు ననేక వాదోపవాదములకును ఆశానిరాశలకును ఆలవాలమయియుండిన సైమను సంఘ నివేదిక తెరమరుగునుండి వెలువడినది. సాధారణముగ నిట్టి నివేదికలు సంపూర్ణముగ నొక్కసారియే వెలువడుట యాచారమయియున్నది సంఘము వారి నివేదిక కొంత యిప్పుడును మరికొంత యొక పక్షము దినముల యనంతరమును వెలువడునదియయి! తన యపూర్వభావము సుస్థిరము చేయుచున్నది. ఇట్లు లాచారమునకు వ్యతిరేకముగ వెలువడుటకు కారణములనుగూడ సంఘమువా రుగ్గడించిరి. ప్రథమ సంపుటమున భారతవిషయ ప్రదర్శనము మాత్రముండుటచేత సూచనలు గలిగిన ద్వితీయ సంపుటము ప్రకటితమగునంతవరకు పాఠక మహాశయులీభాగమును గలవిషయములను సవిమర్శనముగ బరిశీలించి రెండవభాగమునందుండు సూచనల యోగ్యతను చక్కగ నారయజాలరనది యూహ. గ్రంథరచనావిధాన కౌశలమిూ 409 పుటలయందును చక్కగ గానరానిచ్చుటయే కాక ద్వితీయ సంపుటమున దాము చేయనున్న సూచనలజాడలుగూడ నిందు గోపనీయములు గాకుండ సైమనుసంఘము వారిని విశ్వసింపవలయును. ఈ భాగమునందు భారతీయ పాఠక మహాశయులకు నూతనములగు విషయములు లేవనుట ధ్రువము. ఇట్టి పరిస్థితులలో నీ నివేదికను గూర్చి వ్యాఖ్యానము చేయుటెంచుట యకాలమని యందరు నంగీకరింపవలసియుండును. విషయప్రదర్శనా విధానమును బట్టి సూచనలెట్టు లుండునని భావించుట యొట్టి రాజ్యతంత్రవేత్తల కయిన సాహసమాత్రమే యగునుగాని విచారణము కానేరదు, అన మానములు బలిపించగల్గుట కేవల కాలయాపనమనుట సత్యము.

కాని విషయములను బట్టియు నీ ప్రథమభాగమున ప్రకటిత మగు పంక్తుల దృక్పథమును బట్టియు కొంత కొంత యూహింపకుండ నుండలేకుంట చాల కష్టమని మే మెరుంగుదుము. కమాండరు కెన్వర్డీ గారి వివేక చాల యమూల్యమయినదే గాని భారత దేశమున దానిని పనికి వారందరని భావించుచు రౌండు టేబిల్ సమావేశమును మరి కొంచెము వేగముగ నాహ్వానించిన బాగుగ నుండునని తెల్పిరి. అనేక బ్రిటిషు పత్రికలు నివేదికయందలి సుగుణముల నుగ్గడించి భారత వర్గమునకింతవేగము సంపూర్ణ స్వరాజ్యప్రాప్తి రాజాలదను నభిప్రాయమును వ్యక్తము చేయుచున్నవి. సి. యఫ్. ఆండ్రూసు గారు నివేదికయందలి గత పది సంవత్సరములలో జరిగిన విషయములను గూర్చి వ్రాసిన భాగము సరియైనది, గాదని యభిప్రాయ పడుచున్నారు. కలకత్తా స్టేట్సుమను పత్రిక నివేదిక మొదటి భాగమువలన నంతయు పరిశోధించిరి. సర్వాధి వివేక ప్రతిపత్తి సాధింపజాలమని యనుచున్నది. సర్ చమన్ లాల్ సెతల్వాడు గారీ భాగమునందు గానవచ్చుచున్న ధోరణిని బాగుగ జూచి సైమను సంఘమువారి సూచనలు భారతీయాశలకు సంతృప్తి నీయజాలవని యభిప్రాయ పడుచున్నారు. భారత ప్రభుత్వ ప్రతిపక్షులు సాధారణముగ శాంతి పొందుచు విధానమునే యవలంభించి సంఘమువారు నివేదికను తయారు చేసిరి, గాన దేశీయు లడిగిన దానికిని వీరు సూచింపబోవు దానికిని చాల దూరముండునని భయపడుచున్నారు. మౌలానా షౌకతలీ గారీ నివేదిక యందు మహమ్మదీయుల యెడ చాలా సానుభూతిని చూపిరని యానందించుచున్నారు. ఇట్లు వీరందరును పరమతమున్న భయములను ఆలను ఎంతవరకు సిద్ధపడునో 24 తేదీని బయలు వెడలు రెండవ సంపుటము నిశ్చయించును. కాని యీ సూచనలన్నియు సభ్యులకు నేడుగరి యేకాభిప్రాయమందిన వనుటయు నివేదిక యందొక్క విరోధాభిప్రాయ ప్రకటనముగూడ లేకుండుటయు వ్రాయతగిన విశేషములే యగును, వీని నన్నిటిని గూర్చి ముందు పత్రికలో విమర్శింపవలసినంత యున్నది గాన నిప్పటికింతతో విరమింతుము,

["సమదర్శిని"]

జాతీయ భావము

జన బాహుళ్యము జాతి వైషమ్యములో నగు లోపములు గలుగుటచేత భారత జాతీయోద్యమమును నిరసించుట చాల పొరపాటు. ఆందోళనమును జరిపించు చున్నవారల్ప సంఖ్యాకులే యైనను జాతీయ గౌరవమునకును, జాతీయోద్యమ వికాసమునకును దోహద మొనర్చు నీ యుద్యమము నుపేక్షించుటతగదు.

(సైమన్ నివేదిక)

సైమను రిపోర్టు ఆంధ్రరాష్ట్రము

నిన్నటిదినము వెలువడిన సైమను రిపోర్టు మొదటి సంపుటములో ఆంధ్రరాష్ట్రము గూర్చి ఈ క్రిందివాక్యములు గనుపించును. "మద్రాసు రాజధానియందు వివిధ భాషా ప్రాముఖ్యముగల భాగములు పెక్కులు గలవు ప్రధానభాషలు అరవము, తెలుగు, అరవము ౧౮,౦౦౦ ౦౦౦ ల మందిచేతను, తెలుగు ౧౮,౦౦౦,౦౦౦ మందిచేతను, మాటలాడబడుచున్నవి. మలయాళమును 3,000,000 ప్రజలు పెరుమాళ్ళు నొప్పిన సంస్థానములలోను, బ్రిటీషు జిల్లాయగు మలబారులోను మాటలాడుచున్నారు, కన్నడభాష మైసూరు పరిసర్తమందును, బొంబాయిరాష్ట్రపు పరిసర్తమందును వాడబడుచున్నది. రాష్ట్రమున కుత్తరమునందు ఉత్కళభాషను వాడెడు భాగములు చాల గలవు. ఈ భాషాభేదములకు ఇటీవలి కాలములో మిగుల రాజకీయ ప్రాముఖ్యము గలిగెను. ప్రత్యేకతపై గల మక్కువ దీనికి కారణమయ్యెను. ఆంధ్రదేశ తెలుగురాష్ట్రమును యేర్పరుపవలెనను కోర్కె, పదునేడు సంవత్సరముల క్రిందట తెలుగు మాటలాడెడి జిల్లాలవారి సమావేశమునందు మొదట ప్రతిపాదింపబడెను. పిమ్మట పెక్కు సంవత్సరములవరకు ఈ విషయమై ఆందోళనము జరుగుచునే యుండెను ఇప్పుడది రాజకీయ సమస్య యయినది. మద్రాసు శాసనసభలో రెండు పర్యాయము లీవిషయమై చర్చ జరిగెను ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణ సూచన శాసనసభ్యుల యధిక సంఖ్యాకులచే బలపరచబడెను

పై వాక్యములబట్టి, ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణము విషయముగాని భాషా ప్రయుక్త విభాగము గూర్చిగాని, రెండవ సంపుటములో నెట్టి నిర్ణయమును, గావింపబడునో చూడవలెను."

"ఆంధ్ర"

సమస్తనేత్రవ్యాధులను సంతృప్తికరముగ గుదుర్చు

"లోటసుహని"

LOTUS HONEY

యునానీయౌషధము ప్రకృతిరూపమైనది. ఇది తామరపుష్పములనుండి గ్రహింపబడిన తేనె. శస్త్రవైద్య మవసరములేకయే కండ్లపొరలను కోయును చమత్కారముగా నిర్మలము నత్యంత సులభముగ దీనినుపయోగించవచ్చును. దృష్టిదోషములేని కన్నుల నుపయోగించిన రాబోవు వ్యాధులనుండి రక్షించును నేత్రవాయువులు, దృష్టిలోపము, రేచీకటులు, కంటిముయుటు, కంటిపువ్వులు, కంటికూతలు, దృష్టిమాంద్యము, కంటిపుసులు, శ్వేతకాములు, కృష్ణకాములు, హరిద్రాకాములు, సజాసిరకారుట, నొప్పి, కాంతిహీనములగుట మొదలగు జాడ్యములకన్నిటికి మహౌషధము.

ఇంగ్లీషు ఔషధ విక్రయశాలలన్నిటిలో లభించును. నైజామురాష్ట్రవాస్తవ్యుల సౌకర్యమునకై క్రిందివారల నేర్పరచియున్నాము.

జె. ఫౌస్టు అండుకంపిని సికింద్రాబాదు

J. Faust & Co., Secunderabad

లెస్లిగే అండుకంపిని హైదరాబాదు.

Leslie Gay & Co., Hyderaba

కావలెను.

తెనుగు చక్కగా కంపోజు చేయగల కంపాజిటర్లు కావలయును. వెంటనే వివరములకై ఈ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుడు.

గోలకొండ ముద్రాక్షరశాల.
త్రూపు బజారు,
హైద్రాబాదు దక్కన్
హైద్రాబాదు దక్కన్.

మీకు సౌఖ్యము కావలెనా?

ఈ ప్రపంచములో ప్రతి మానవుడును సంతోషముగ నుండవలెనని కోరుకొనుచుండును నిజముగా సౌఖ్యమును పొందవలెనంటే మనము ఆరోగ్యముగా నుండవలెను అట్టి ఆరోగ్యమునకై

ఆతంక నిగ్రహ మాత్రలు

వాడుడు వేనవేలు ప్రజలు కూడ సౌఖ్యము ననుభవించుచున్నారు. ఒక సారి వాడిచూచినగాని మీకు బోధపడదు. 32 మాత్రలుగల డబ్బి ౧ కి ౧-౦-౦ వివరములకు ఉచితముగా పంపబడు మా పుస్తకమును ౧౯౦౦ చూడుడు

కలయువారు:—
ఆతంక నిగ్రహ ఫార్మసీ
౨౩ బ్రాడ్వే మద్రాసు,
ఏజంటు:—N. పద్మనాభం,
మొయిజాజాహీ కొత్వాలి.

వైష్ణవులకు ముఖ్య పారాయణ గ్రంథము

కృష్ణానందలహరి సంస్కృతశ్లోకముతో శ్రీ శ్రీ శ్రీ వాసుదేవానందసరస్వతీ స్వాములుంగారు రచించియున్నారు

ఇది ప్రాచీన గ్రంథము

ఈ శ్లోకములను మేము అచ్చువేయించియున్నారము. వీనికి తెనుగు పద్యముల తర్జుమాను గూడ చేయించి యున్నాము. సుప్రసిద్ధ పండితులను ఉభయ భాషా నిపుణులను సగుబ్రహ్మశ్రీ వి. సూర్యనారాయణ శాస్త్రులవారు ఈ పద్యములను రచించినారు శ్లోకములను పద్యములను నొకచోచేర్చి ముద్రించినాము.

కొలది ప్రతులు మాత్రమే

వెల. ౦-౨-౬.

కలయువారు వెంటనే ౦-౩-౬ టపాటికట్లు (స్టాంపులు) పంపిన వారికే గ్రంథమును బుక్కుపోస్టుద్వారా పంపుదుము.

గోలకొండ పత్రికా కార్యాలయము
త్రూపుబజారు దక్షిణ హైద్రాబాద

ఆంధ్ర బుక్కు డిపో

గృహలక్ష్మి సచిత్రమాసపత్రిక సం॥ చం॥	4-12-0
సమదర్శిని అర్థవారపత్రిక సం॥ చందా	6-15-0
కృష్ణా పత్రిక సం॥ చందా	4-12-0
పశువైద్య వస్తుగుణ దీపిక.	2-8-0
హిందూలా, ధర్మశాస్త్రము	7-8-0
నిత్యానుసంధానము టీకాతాత్పర్యము.	6-2-0
మేలవర బాలభారతీసమాజ సావిత్రి	1-0-0
ఆత్మకథ మహాత్మా గాంధీగారిజీవితము	1-4-0
ఆంధ్ర వాఙ్మయసూచిక, ముద్రిత ముద్రిత గ్రంథముల పట్టిక	3-12-0

ఇంకను ఇంగ్లీషు, ఉర్దు, మున్నగు పుస్తకములను, సమస్త గ్రంథములను దొరుకును పుస్తకములను వి. పి. గా పంపగోరువారు సగము సొమ్ము ముందుగ మనియార్డరు ద్వారా పంపవలయును పుస్తకములకు వ్రాయువారు జవాబు కార్డు వ్రాయవలయును.

నా. గౌరీశంకరవర్మ అండు కో
650 రసిడెన్సి, పెద్దగడియారం చౌరస్తా దగ్గర
హైదరాబాదు (దక్కన్)

సెంట్రల్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా

లిమిటెడు

హెడ్ ఆఫీసు:—బొంబాయి

ఇండియా యందలి ప్రతి ముఖ్యపట్టణములలో శాఖలుగలవు.

స్థానిక శాఖలు:—హైద్రాబాద, సికింద్రాబాద

కరెంటు డిపాజిట్సు:—లెక్కలు కల్దారు, రూపాయలలోను హాలీ రొక్కముల యందును వ్రాయబడి యున్నవి. చెల్లుబడి మరియు మిత్తియివ్వబడును. ఎవరైనను రెండు నామెములయందును లెక్కలుంచుకొనవచ్చును. సేవింగు బ్యాంకు డిపాజిట్సు:—

లెక్కలు కల్దారు, రూపాయలయందును హాలీ రొక్కముల యందును ఉంచును వడ్డీ నూటికి సంవత్సరమునకు 3½ రూప్యములివ్వబడును. చెల్లుబడి మొత్తమునకు సం॥ నకు నూటికి 4 రూ. వడ్డీ ఎవరైనా రెండు నామెముల యందును లెక్కలుంచుకొనవచ్చును.

ఫిక్సెడ్ పార్థు డిపాజిట్స్.—

నిలువ బెట్టబోవు మొత్తములు ఎల్లప్పటికైనను లేక కొంతకాలమునకైనను నుంచునట్టివైనను ఉంచుకొనబడును. ఇవి రెండు విధముల నాణెముల యందుండవచ్చును. వీని వడ్డీ బాపతులు కంపెనికి వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును

లోన్సు, ఓవర్ డ్రాఫ్ట్సు, క్యాష్ క్రెడిట్లు:—

తగిన జమానతు మీద అందరికి తగిన వడ్డీ ప్రకారమివ్వబడును.

స్టర్లింగ్ డ్రాఫ్ట్సు టెలిగ్రాఫిక్ ట్రాన్స్ఫర్సు:

నేరుగా హైద్రాబాద నుండి యివ్వ చేయబడును.

బంగారు కడ్డీలు: 10 తులముల లేక 5 తులముల బరువు కలవియు చక్రవర్తిగారిముంటు నాణ్యముగలవి అమ్మబడును.

సేఫ్ డిపాజిట్: ముద్రవేసిన పంపిన పైకమును జమానతులును జాగ్రత్తగానుంచుట కొరకు ఒప్పుకొనబడును. వాని మీద వడ్డీ రాబట్టబడును.

ప్రతి విధమైన బ్యాంకు కార్యము జరుపబడును.

కాలేరు క్రిష్టయ్య అండు బ్రదర్సు

శ్రీ క్రిష్ణా సోపు ఫ్యాక్టరీ
సికింద్రాబాదు

సబ్బులు. స్వదేశీ సబ్బులు!! సబ్బులు.

నిజాము రాష్ట్రమందు తయారగు సబ్బులు. స్వదేశ పరిశ్రమలను ప్రోత్సాహ పరచుడు. శాణ్యమందు, చవుకయందు, మురికి పోవుటయందు, విదేశ సబ్బులను మించినవి.

శ్రీరామ సోపు, లక్ష్మి, సన్ బ్రయటు, మూన్ లయిటు, దక్కను కౌపిడి, బాదు సబ్బులు ముఖ్య మయినవి

కాలేరు క్రిష్టయ్య అండ్ బ్రదరు. అని రకముల నిప్పు పెట్టెలు. సిగరెట్లు, పిప్పరమెంట్లు, బిస్కట్లు, తేయాకు, లక్క, క్రేప్, దారము, పటాకులు, మొదలగు సామానులు దొరకును.

Caler Kristayya & Sons

కొత్త విత్తనములు

పలు విధములైన కూరగాయల పుష్ప విత్తనము అమ్మబడును. మరియు తోటల గురించి సలహా నివ్వబడను. ధరల పట్టిక ఉచితముగా పంపబడును.

ఎం. ఆర్. సిద్ధరామయ్య ఎఫ్. ఆర్. ఎచ్. ఎస్. (లండన్) తోట వ్యవసాయ నిపుణుడు.
ది. పాయొనీరు హార్టికల్చరల్, ఇన్స్టిట్యూట్
౧౫ రసిడెన్సి పెద్దబోలీసు స్టేషన్

విలేఖకులు కావలెను.

ప్రతితాలూకా నుండియు మా పత్రికకు వార్తలు పంపుటకై విలేఖకులు కావలయును. అభిలాష కలవారు మాకు తమ విలాసము తెలుపగలరు.

సంపాదకుడు
గోలకొండ పత్రిక

రాత్రింబగలు మోటారు ట్యాక్సీలు లభించును. కరీం మోటారు ట్యాక్సీ టె. నం. ౧౧౫ నాంపల్లి హైద్రాబాద్ స్టేషన్

బ్రాహ్మణ సుదర్శన హోటలు

(Sudershan Hotel)

అఫ్జల్ గంజు హైద్రాబాద

విశాలమైన గదులు, పరిశుభ్రమైన రుచికరమగు భోజనము, నగరమునకు మధ్యన, ఆఫీసులు, కొర్ట్ల భవనములు, పాఠశాలలు, మార్కెటులు, బజారులు మొదలగునవి అందుబాటులో గలవు. ఒకసారి దయచేసిన అన్నియు విశదమగు గలవు. ధరలు అతిచౌక, వెంటనే వివరములు కనుగొనుడు.

మేనేజరు

జెనిథ్ ద్రాక్షాసవ

ఈ ద్రాక్షాసవము ఆయుర్వేద శాస్త్ర ప్రకారము గా తయారు చేయబడినది. క్షయరోగము, ఉబ్బసము, దగ్గు, రొమ్ముకొప్పి, జలుబు, అజీర్ణము, మలబద్ధకము, వాంతులు, కంటి రోగములు, మొదలగు రోగములకిది దివ్యౌషధము. చిన్న పిల్లల దగ్గు వ్యాధులకు యిది అమోఘము. సులభమైనవిరోచనములగును. అజీర్ణము పోగొట్టి నోటికి మంచి రుచి కలిగించును. ఉపయోగించు విధము:

పెద్దవారలకు ౪ నుండి ౮ చంచాల వరకు
చిన్నవారికు ౨ ,, ౪ ,,

భోజనానంతరము నీటిలో కలిపిదినమునకు రెండు లేక మూడు సారు ఉపయోగించవలయును.

౧౪ పౌండు వెల

రు. ౧-౧౨-౦ (కల్దారు)
౧ ,, ,, ౧-౮-౦ ,,
౪ ,, ,, ౦-౧౨-౦ ,,

ప్యాకింగు వి. పి. ఖర్చులు వేరు.

ద్రాక్షాసవ

ది జెనిథ్ కెమికల్ వర్క్స్,
ప్రిన్సెస్ స్ట్రీటు, బొంబాయి నెం. ౯

Zenith Drakshusau

ఏజెంటు:— హరివంత్ మస్లేకర్, రెసిడెన్సి రోడు, హైద్రాబాద దక్కన్.

ఈ సిగరెట్లు
అన్నిచోట్లనూ
దొరకును.
అత్యుత్తమమైనవి
శీతల, మధురమైనవి.

హనీడ్యూసిగరెట్లు

మూండు
అణాలు

HONEYDEW
TRADE MARK
CIGARETTES
NONE GENUINE UNLESS SIGNED

ఇంక కొంచెము దినములు మాత్రమే

అసలు ధర ౧౦ అణాలు ఇప్పుడు ౮ అణాలు మాత్రమే!

☞ సంఘోద్ధరణము

గ్రంథకర్త—శ్రీసురవరము ప్రతాపరెడ్డిగారు బి. ఏ. బి. ఎల్.

౧౦౦ పుటలు

వలయువారు వెంటనే ౫ అణాల టిక్కెట్లు (స్టాంపులు) పంపిన బుక్కు పోస్టుగా గ్రంథము పంపబడును. లేక వీ. పీ. గా గోరిన పంపబడును.

దొరకు స్థలము:—
గోలకొండ పత్రికా కార్యాలయము
తూర్పు బజారు దక్షిణ హైద్రాబాదు దక్కన్.

అవసరమున్నది

ఒక అనుభవజ్ఞుడైన తెలుగు ఇంగ్లీషు భాషలలో ప్రాథమికవిద్య [ఫుల్ టైం] బోధింపగల ఉపాధ్యాయుని అవసరమున్నది. ఉర్దూ భాషకూడ వచ్చినవారికి ప్రాముఖ్యతఇవ్వబడును, వేతన నిర్ణయము సమక్షమున జరుపబడును,

C/o మేనేజరు
గోలకొండ పత్రికాలయము
తూర్పుబజారు, దక్షిణహైద్రాబాదు

డోంగ్రేగారి బాలామృతము

ఉపయోగించుట వలన
బలహీనతను
పోగొట్టును
బిడ్డలకు బలమునిచ్చి
సౌఖ్యము కలిగించును
ఒక బుడ్డి వెల ౧ రూపాయి
పోస్టు ఖర్చులు ౫ అణాలు
ఎల్ల చోటులందును దొరకును
K. T, DONGRE & Co,
GIRIGAUM, BOMBAY

అమృతాంజనము

AMRUTANJAN
Best Indian Pain Balm
Amrutanjan
BOMBAY, MADRAS

తలనొప్పులు, పార్శ్వపు నొప్పులు, పడిశము, కీళ్ళవాతము, జెబ్బలు, తీపులు, వాపులులను
గోలకొండకు ఏజెంటు
అమృతాంజనము డిపో
మద్రాసు బొంబాయి

గోలకొండ పత్రిక
తూర్పు బజారు హైద్రాబాదు దక్కన్.
సంవత్సరము చందా రు. ౭—౦—౦
అర్ధ ,, ,, ౩—౧౨—౦
విడి పత్రిక ౦—౧—౪

Printed and Published by G. Ramakrishna Reddy at Golkonda Power Press, Hyderabad, Dn. Editor K. Balakrishna Reddy.